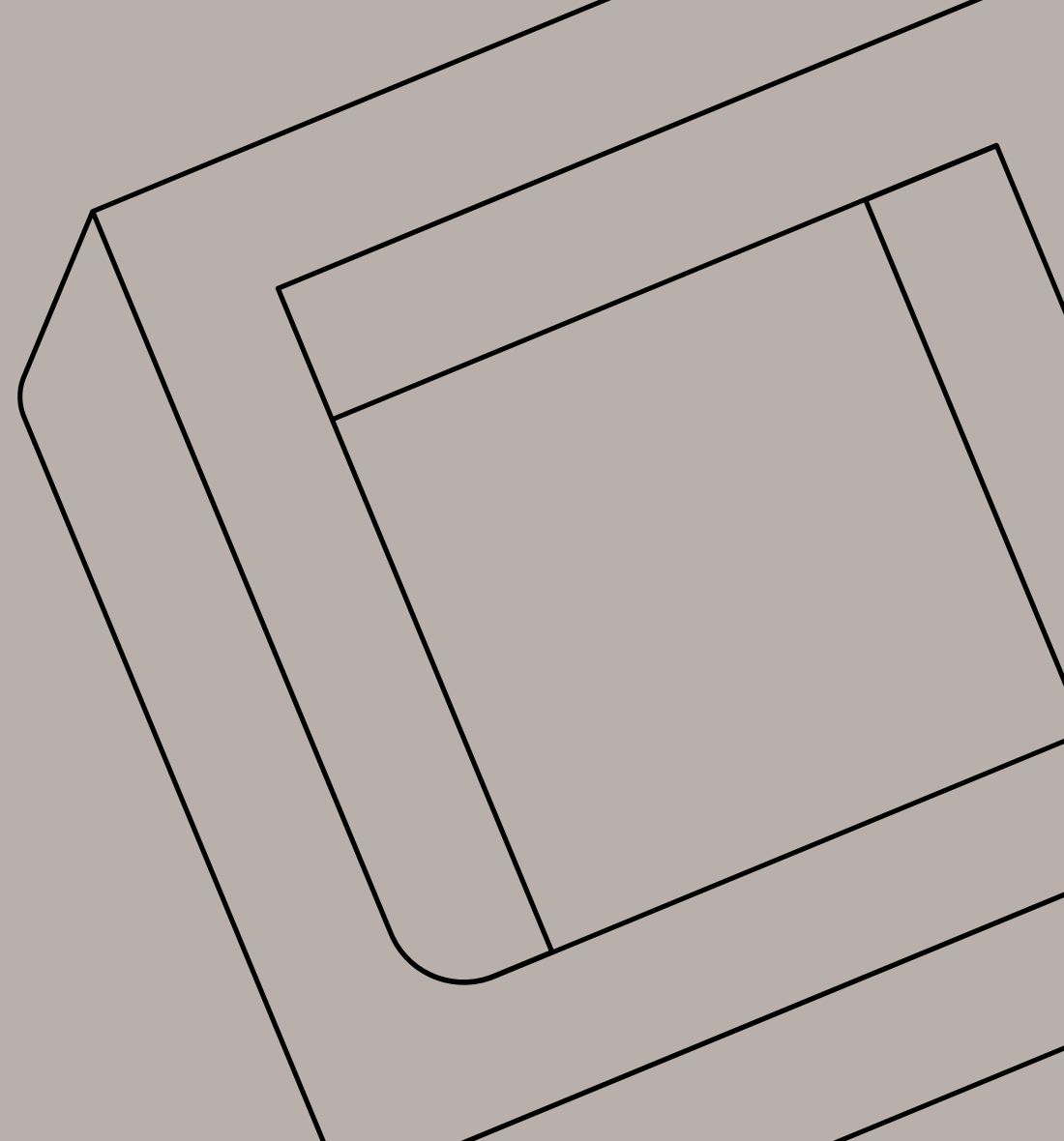


50PLUS Doelgroepen- onderzoek

Bart Koenen & Flip Zandanel

Mei 2025 C371004060



Inhoudsopgave rapportage

1. Opzet onderzoek en samenvatting [Slide 03](#)
2. Achtergrondkenmerken respondenten [Slide 10](#)
3. Algemene oriëntatie en politie voorkeur [Slide 14](#)
4. Stellingen: overeenkomstenmodel toegepast op 50PLUS [Slide 29](#)
5. Kiezerspotentieel in drie scenario's [Slide 40](#)

1

Opzet onderzoek en samenvatting

Achtergrond: aanleiding doelgroepenonderzoek

Een korte terugblik op de historie van de partij

50PLUS is een niet-ideologische, politieke partij die zich vanuit een brede politieke oriëntatie - met name - richt op de belangen van 50-plussers in Nederland. De partij vindt dat deze groep onvoldoende is vertegenwoordigd in de Nederlandse politiek. 50PLUS werd opgericht in 2011 en kwam in 2012 voor het eerst met twee zetels in de Tweede Kamer. Op het hoogtepunt haalde de partij bij de Tweede Kamerverkiezingen in 2017 vier zetels in de Tweede Kamer. Bij de afgelopen Tweede Kamerverkiezingen van 22 november 2023 haalde 50PLUS geen zetels. In de Eerste Kamer heeft de partij één zetel. In het Europees Parlement zetelt 50PLUS momenteel niet.

Huidige zetelpotentie

Binnen deze politieke context wil de partij graag weten welke potentie de partij nog heeft onder de primaire doelgroep, namelijk de 50-plusser in Nederland. Hiertoe heeft onderzoeksbureau Verian in nauwe samenwerking met het Wetenschappelijke Instituut 50PLUS in de periode april en mei 2025 een onderzoek uitgevoerd naar de leefwereld van de hedendaagse 50-plusser waarbij gefaseerd in kaart is gebracht wat de huidige stempotentie van de partij is. Het doel van het onderzoek is dan ook nauwgezet in kaart brengen hoe 50-plussers vandaag de dag over verschillende maatschappelijke onderwerpen denken en welke potentiële kiezers de partij 50PLUS bij verkiezingen aan zich kan binden.

Inzicht in de maatschappelijke opinie en politieke voorkeur

Om deze vragen te kunnen beantwoorden is met het onderzoek een brede verkenning gehouden naar de politiek-maatschappelijke leefwereld van de hedendaagse 50-plusser, evenals naar de impact die deze oriëntatie heeft op de politieke keuzes die hedendaagse Nederlandse 50-plussers maken. Door antwoord te geven op deze vragen (mede door het toetsen van de politieke standpunten van de partij) kan Verian met het onderzoek nauwgezet in kaart brengen waar de partij potentiële kiezers kan 'vinden'.

Opbouw rapportage

De resultaten van het onderzoek zijn beschreven in de voorliggende rapportage. Het rapport bestaat (evenals het onderzoek) globaal uit drie delen. In het eerste gedeelte van het rapport wordt ingegaan op de historische context: wie stemde in het verleden op 50PLUS of heeft ooit een stem op de partij overwogen en wat is het (historische) profiel van deze groep kiezers? In het tweede gedeelte wordt dieper ingegaan op de maatschappelijke oriëntatie van 50-plussers en worden vragen gesteld over hun huidige leefsituatie en politieke voorkeur. In het derde en laatste gedeelte van het rapport is in drie verschillende scenario's bekeken welke mogelijkheden 50PLUS heeft om bij eventuele verkiezingen stemmen te halen. De stempotentie is volgens een gevalideerde methodiek omgerekend naar fictieve zetelaantallen die de partij bij aanstaande verkiezingen voor de Tweede Kamer zou kunnen winnen.

Opzet: trapsgewijze onderzoeksopzet

Doel onderzoek: inzicht verkrijgen in welke potentiële kiezers de partij 50PLUS aan zich zou kunnen binden. Daartoe wordt de leefwereld van vijftigplussers, hun politieke voorkeur en maatschappelijke opinie in kaart gebracht.

Fase 1: screening (voorfase)

In NIPObase is van 28.585 stemgerechtigde panelleden in kaart gebracht of zij in het verleden weleens op 50PLUS hebben gestemd, of dat ze dit ooit weleens overwogen. Deze steekproef (n=28.585) is een representatieve steekproef voor de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder op basis van de achtergrondkenmerken geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, regio en inkomen.

Fase 2: oriëntatie doelgroep

Voor het hoofdonderzoek (fase 2) is een random steekproef getrokken van drie groepen:

- Mensen die ooit op 50PLUS hebben gestemd.
- Mensen die nooit op 50PLUS hebben gestemd maar dit wel hebben overwogen.
- Mensen die nooit 50PLUS heeft gestemd en dit ook nooit hebben overwogen (controlegroep).

In dit tweede deel van het onderzoek zijn van deze groepen de leefwereld, oriëntatie en politieke voorkeur in kaart gebracht.

Fase 3: overeenkomstmodel

Nadat de leefwereld en oriëntatie van de doelgroepen in kaart zijn gebracht, is in het derde deel van het onderzoek een aantal stellingen voorgelegd die overeenkomen met de partijstandpunten van 50PLUS.

Op basis van het overeenkomstmodel, een veel gebruikt model in politieke studies (o.a. Comparative Study of Electoral Systems, European Election Study en studies van het SCP), is nagegaan hoeveel respondenten het in sterke mate eens zijn met deze stellingen of politieke standpunten. Vervolgens is gevraagd of zij op basis van deze overeenkomsten in standpunten ook daadwerkelijk op 50PLUS zouden stemmen.

Samenvatting (1/2)

Zorg en de woningmarkt als belangrijkste thema's

De zorg (64%) en de woningmarkt (59%) worden door de Nederlandse bevolking - met enige voorsprong - genoemd als maatschappelijke thema's die de Nederlandse politiek met prioriteit moet aanpakken. De zorg als prioritair thema wordt hierbij bovengemiddeld vaak genoemd door Nederlanders die ouder zijn dan 70 jaar (67%).

Te weinig politieke aandacht voor senioren

Ruim zeven op de tien Nederlanders, die ouder zijn dan 70 jaar, vinden dat de politiek te weinig aandacht besteed aan mensen van hun eigen leeftijd (72%). Ook onder Nederlanders in de leeftijd van 50 tot en met 69 jaar is dat aandeel met 50% relatief groot.

Senioren volgen de Nederlandse politiek intensief

Te weinig politieke aandacht voor senioren heeft nauwelijks invloed op de interesse die senioren in de Nederlandse politiek hebben. Driekwart van de 70-plussers geeft aan (veel) interesse te hebben in de Nederlandse politiek en 85% geeft aan de politiek (bijna) dagelijks via de media te volgen. Onder 50- tot en met 69-jarigen geeft 60% aan (veel) interesse te hebben in de politiek. Bijna zeven op de tien volgen de politiek (bijna) dagelijks (69%). Onder Nederlanders die jonger zijn dan 50 jaar is de interesse in de politiek met 49% veel lager. Ook volgt deze leeftijdsgroep het nieuws over de Nederlandse politiek minder vaak (bijna) dagelijks (53%).

Laag institutioneel vertrouwen onder zowel jongere als oudere Nederlanders

Nederlanders van alle leeftijden hebben momenteel een zeer laag vertrouwen in het huidige kabinet, de Nederlandse politiek en de Tweede Kamer (het aantal Nederlanders dat vertrouwen heeft in deze instituties ligt onder alle leeftijdsgroepen onder de 11%). Het vertrouwen in de EU, de media, de eigen gemeenteraad en de NAVO is matig te noemen (tussen de 20% en 40% heeft vertrouwen). Het vertrouwen in de Nederlandse rechtspraak en politie ligt onder alle leeftijdsgroepen boven de 50% en hiermee wel hoog te noemen.

Weinig associaties bij 50PLUS

Meer dan de helft van alle Nederlanders heeft geen primaire associatie bij de politieke partij 50PLUS (52%). Nederlanders die wel een associatie hebben, noemen vaak neutrale termen als 'ouderen' of 'senioren' (15%) of denken primair aan 'ruzie' of 'gedoe' in de partij (12%). Als het gaat om de naamgeving van de partij (alleen aan 50-plussers gevraagd) dan vinden circa vier op de tien 50PLUS een passende naam. Een even grote groep heeft geen mening over de naamgeving van de partij. Ongeveer één op de vijf vindt de partijnaam niet passend, overigens zonder zelf een beter alternatief te noemen.

Weinig verandering in het politieke spectrum

De afgelopen maanden is er weinig verandering te zien in de politieke peilingen voor de Tweede Kamer. In alle peilingen zijn de PVV, VVD en GL-PvdA de drie grootste partijen met het CDA als runner-up. Hoewel 50PLUS stevast nog steeds voorkomt in de politieke peilingen van Verian, is het aantal mensen dat op de partij zou stemmen voor Tweede Kamer verkiezingen momenteel te klein om een zetel te kunnen halen (50PLUS schommelt rond 0,5% terwijl 0,67% nodig is om een tweede Kamerzetel te kunnen halen).

Samenvatting (2/2)

50PLUS op drie zetels?

Bij politieke peilingen die in Nederland worden uitgevoerd, worden alleen partijen die in de Tweede Kamer zitten met naam in de vragenlijst voorgelegd. Respondenten die op een andere partij willen stemmen, bijvoorbeeld 50PLUS, kunnen dat alleen invullen via een open antwoord (andere partij, namelijk). In dit onderzoek is 50PLUS wel met naam aan de lijst van politieke partijen toegevoegd. Dan blijkt dat 50PLUS meer potentie heeft onder stemgerechtigden van 50 jaar en ouder (dan de eerder genoemde 0,5%): zo zou het momenteel zelfs uitkomen op ongeveer 3 zetels in de Tweede Kamer (als er vandaag verkiezingen zouden worden gehouden).

Oud-stemmers hebben de partij nog niet afgeschreven

Hoewel veel oud 50-plus stemmers momenteel op het CDA, PVV en VVD stemmen, is de potentiële zetelwinst voor een opvallend groot gedeelte afkomstig van mensen die ouder zijn dan 50 jaar en ooit op de partij hebben gestemd. Deze groep potentiële kiezers is dan wel uitgeweken naar andere partijen, maar is het voor een groot deel nog steeds eens met 50PLUS op inhoudelijke punten.

Politiek concurrentieveld

Omdat veel oud 50PLUS-stemmers zijn uitgeweken naar het CDA, de PVV en VVD vormen deze drie partijen dan ook het voornaamste concurrentieveld voor 50PLUS. Bij deze partijen zijn immers de meeste potentiële stemmen zijn (terug) te halen. Vooral op de thema's woningmarkt en zorg liggen prima kansen voor 50PLUS om meer stemmen terug te winnen van deze partijen.

Overeenkomstmodel

In totaal zijn 26 stellingen verdeeld over 5 thema's voorgelegd aan alle respondenten (over de woningmarkt, zorg en welzijn, inkomen en AOW, klimaat en algemeen). Na afloop van het beantwoorden van deze stellingen is volgens het Overeenkomstmodel per respondent berekend hoe dicht hun mening bij de standpunten van 50PLUS ligt. De uitkomst van die berekening is getoond in de vragenlijst: respondenten kregen te zien dat hun mening dicht bij het standpunt van 50PLUS ligt. Daarna is gevraagd hoe groot de kans is dat ze daadwerkelijk op 50PLUS zouden stemmen. 2% gaf aan dat deze kans zeer groot is. Als deze groep woord bij daad voegt zou dit 50PLUS 2 tot 3 kamerzetels opleveren, een aantal dat ook uit de eerdere vraag kwam waarbij 50PLUS werd toegevoegd aan de lijst van Tweede Kamer partijen.

Mogelijke onenigheid is een belemmering om op 50PLUS te stemmen

In een ander (minder waarschijnlijk) scenario zou 50PLUS - in theorie - mogelijk zelfs op 23 zetels kunnen rekenen. Echter: een groot deel van deze groep potentiële kiezers geeft aan dat ze interne onenigheid en ruzie nog steeds als grootste obstakel zien om daadwerkelijk op 50PLUS te stemmen (32%). Gebrek aan stabiliteit en betrouwbaarheid (16%) en onduidelijke standpunten (13%) worden eveneens vaak als belemmering genoemd.

Mocht het 50PLUS lukken om de perceptie op deze belemmeringen positief te beïnvloeden zou de partij mogelijk meer potentie hebben dan de eerder genoemde 3 kamerzetels. Als de partij zich daarbij richt op meer naamsbekendheid en zich goed weet te profileren op de thema's wonen en zorg (en in iets mindere mate inkomen en AOW) dan zou dat in potentie zelfs 11 tot 12 zetels kunnen opleveren.

Onderzoeksverantwoording



Doelgroep

De doelgroep van het onderzoek bestaat uit stemgerechtigde Nederlanders die ooit op 50PLUS hebben gestemd, nooit op 50PLUS hebben gestemd maar dit wel hebben overwogen of nooit op 50PLUS hebben gestemd en dit ook nooit hebben overwogen.



Steekproefbron

Onze respondenten worden getrokken uit het consumentenpanel Nipobase. Op basis van een screeningsproces was van tevoren bekend of men weleens 50PLUS heeft gestemd of niet. In totaal zijn N=3.000 mensen voor het onderzoek uitgenodigd. Er hebben n=1.688 respondenten deelgenomen. De respons was 57%.



Veldwerk

Voor dit onderzoek is gebruikt gemaakt van een online vragenlijst (CAWI: computer assisted web interviewing). Respondenten ontvingen een e-mail met daarin informatie over het onderzoek en een link naar de online vragenlijst. Het veldwerk is uitgevoerd in de periode van 1 t/m 11 mei 2025. De screening heeft gelopen van 7 t/m 28 april 2025. Respondenten ontvingen de gebruikelijke vergoeding voor panelleden voor deelname aan dit onderzoek.



Vragenlijst

De vragenlijst is opgesteld door Verian in samenspraak met 50PLUS Wetenschappelijk Instituut. De gemiddelde invultijd bedroeg 10 minuten



Overige punten

Omdat er geen ideaalcijfers bekend zijn van (ex-)50PLUS-stemmers zijn de data van het onderzoek niet gewogen. De data van de screening zijn wel gewogen op de kenmerken geslacht, leeftijd, regio, grootte huishouden en opleiding.

Leeswijzer

Leeswijzer: significante verschillen

Bij het lezen van het rapport zijn enkele belangrijke begrippen van belang. Zo wordt alleen over verschillen (tussen doelgroepen of antwoorden) gesproken als het om significante verschillen gaat. Een significant verschil betekent dat het verschil groter is dan door het toeval verklaard kan worden. Dit zijn verschillen die relevant zijn om te rapporteren. Het kan dus zijn dat er in het rapport geringe verschillen niet worden gerapporteerd, omdat deze niet significant en dus toevallig zouden kunnen zijn. Er is bij de data-analyse uitgegaan van een betrouwbaarheidsmarge van 95%. De significante verschillen zijn aangegeven met een ▲ (significant meer) en ▼ (significant minder).

Meervoudige en enkelvoudige vragen

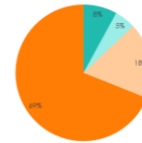
Bij enkelvoudige vragen kan het zijn dat de percentages niet helemaal optellen tot 100%. Soms kunnen antwoorden optellen tot 99% of tot 101%. Het betreft hier afrondingsverschillen die in deze rapportage niet zijn gecorrigeerd. Bij vragen waarbij meer antwoorden mogelijk zijn, tellen de antwoorden logischerwijze op tot meer dan 100%.

Doorvragen

Onderaan elke slide staat steeds de exacte vraagstelling vermeld. De meeste vragen zijn gesteld aan alle deelnemers aan het onderzoek. Als het een doorvraag aan een specifiek gedeelte van de deelnemers betreft, staat het aantal respondenten bij de grafiek vermeld.

Uitleg soorten grafieken en scores

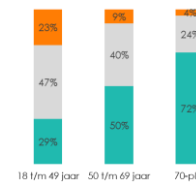
In het onderzoek is gebruik gemaakt verschillende soorten grafieken: cirkeldiagrammen, staafdiagrammen en samengestelde staafdiagrammen. Hieronder staat een beknopte uitleg.



Cirkeldiagram: met dit diagram wordt in beeld gebracht wat de verhouding of samenstelling van een bepaald resultaat is op een totaal van 100%.



Staadtdiagram: een staafdiagram bestaat uit meerdere staven of balken waarmee absolute scores of percentages in beeld worden gebracht of met elkaar worden vergeleken.



Samengesteld staafdiagram: in dit type diagram worden verhoudingsresultaten in beeld gebracht met meerdere, samengestelde staven of balken die allemaal optellen tot 100%. Daarmee laten de staven of balken de verhoudingen zien die onderling gemakkelijk met elkaar kunnen worden vergeleken.

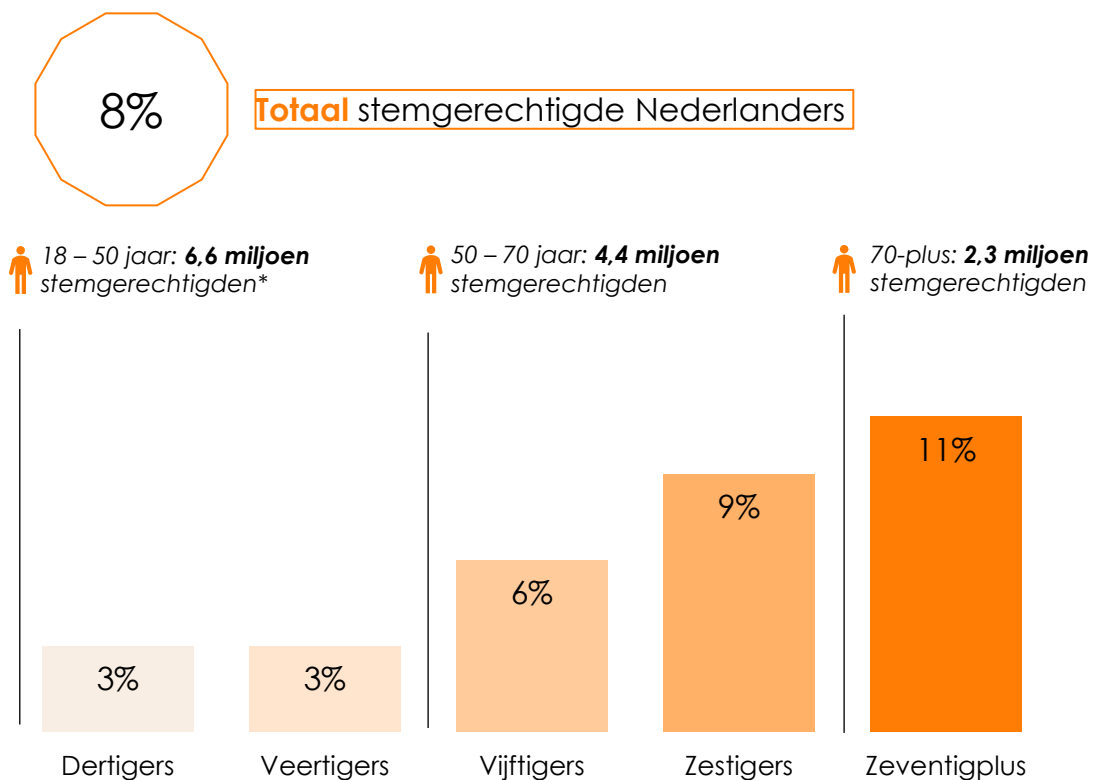
Tot slot is in het onderzoek gewerkt met het overeenkomstmodel waarin een score wordt berekend die aangeeft in welke mate respondenten het eens zijn met de standpunten van 50PLUS. Een uitgebreide toelichting van deze berekening is gegeven in hoofdstuk 5 (overeenkomstmodel en scenario's).

2

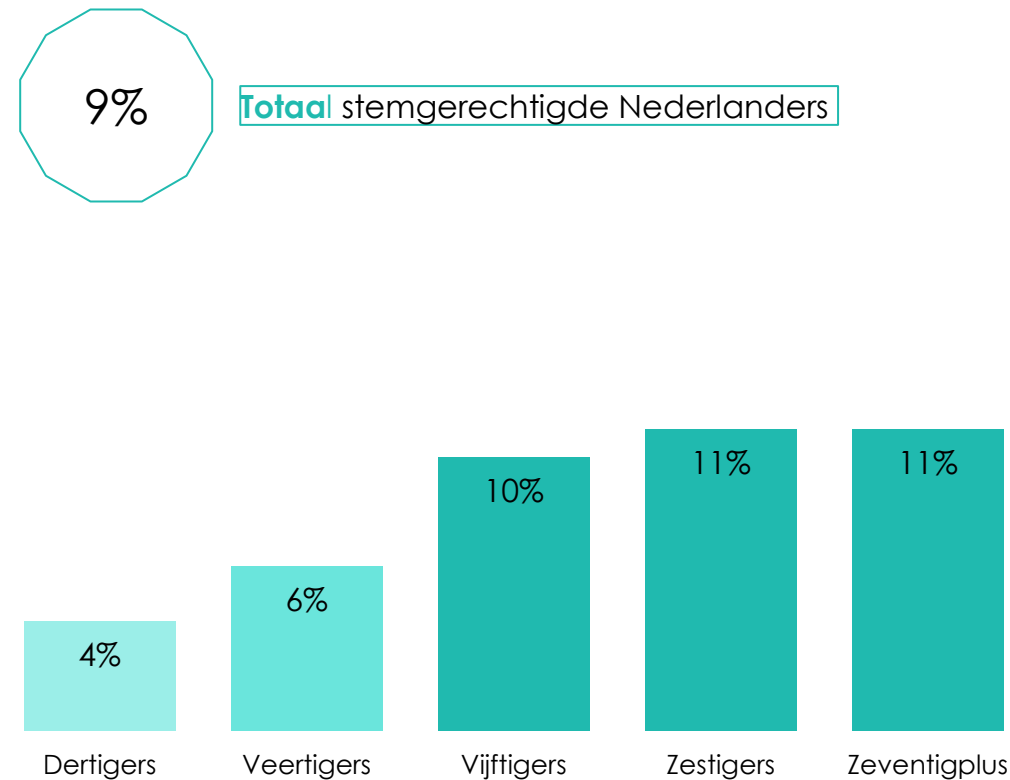
Achtergrondkenmerken respondenten

In totaal heeft 8% van de stemgerechtigde Nederlanders weleens op 50PLUS gestemd, ongeveer hetzelfde aantal heeft weleens overwogen om op 50PLUS te stemmen

Leeftijdverdeling: ooit op 50PLUS gestemd



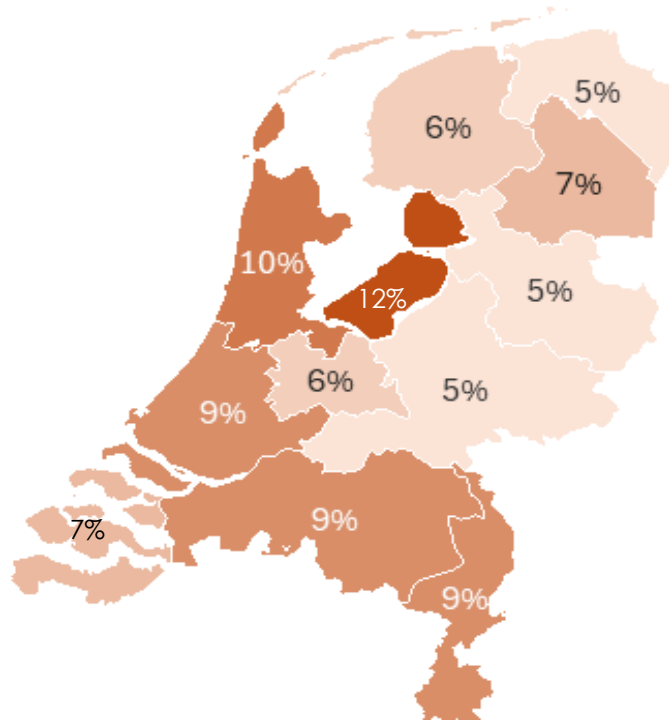
Leeftijdverdeling: 50PLUS ooit overwogen



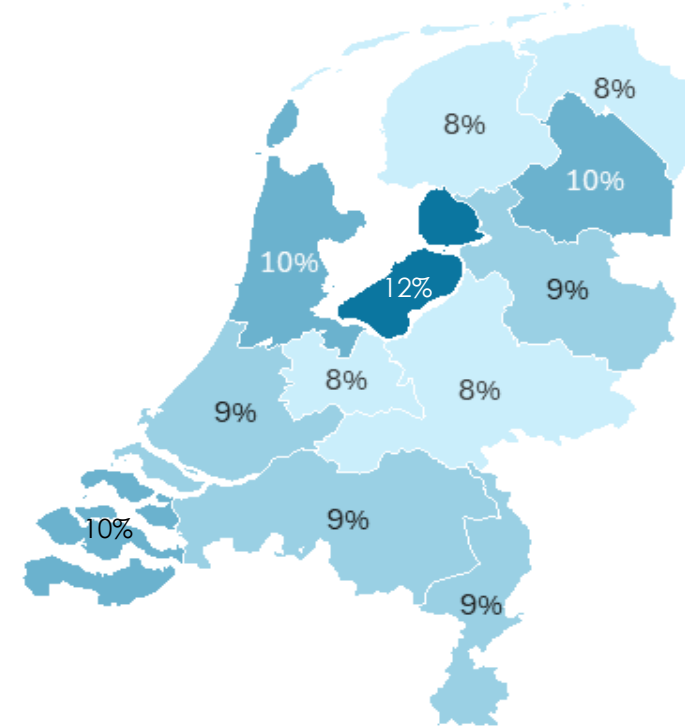
Vraag: Historisch stemgedrag heeft u in het verleden bij verkiezingen ooit weleens op de politieke partij 50PLUS gestemd? Basis: n=28.585. * De groep 18- tot en met 29 jarigen die ooit op 50PLUS hebben gestemd is lager dan 1%.

Er zijn geringe verschillen tussen de provincies, wel hebben inwoners van de provincie Flevoland vaker dan inwoners van andere provincies ooit op 50PLUS gestemd of dit weleens overwogen

Provincie: ooit op 50PLUS gestemd



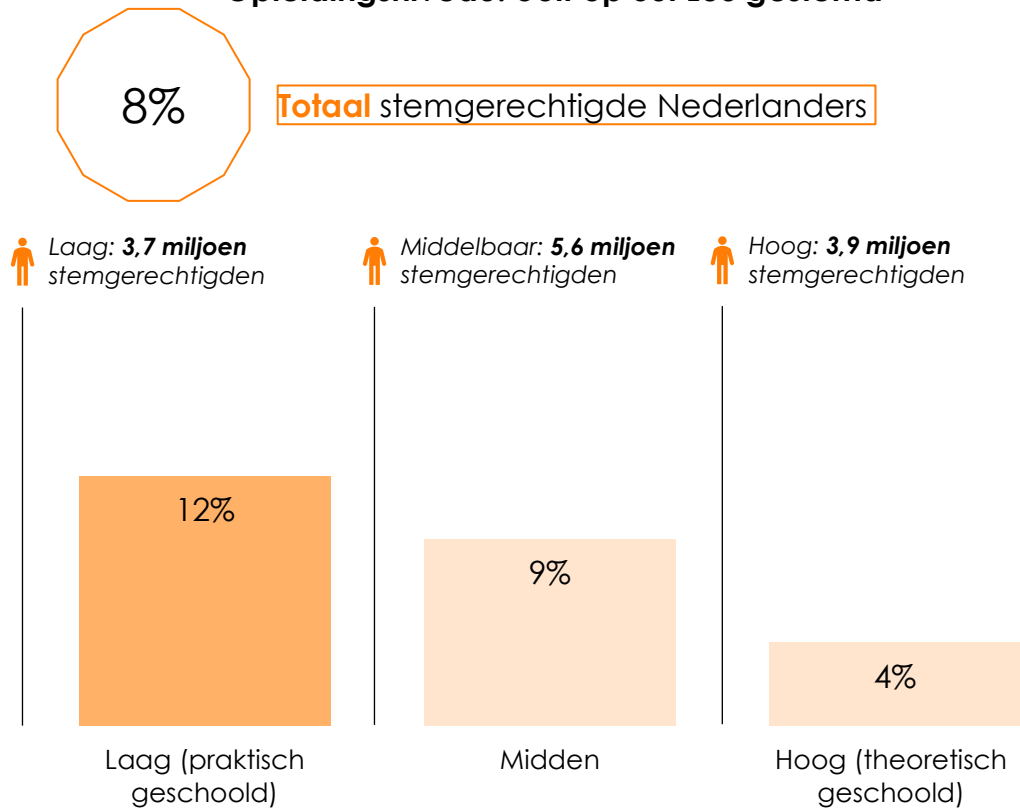
Provincie: 50PLUS ooit overwogen



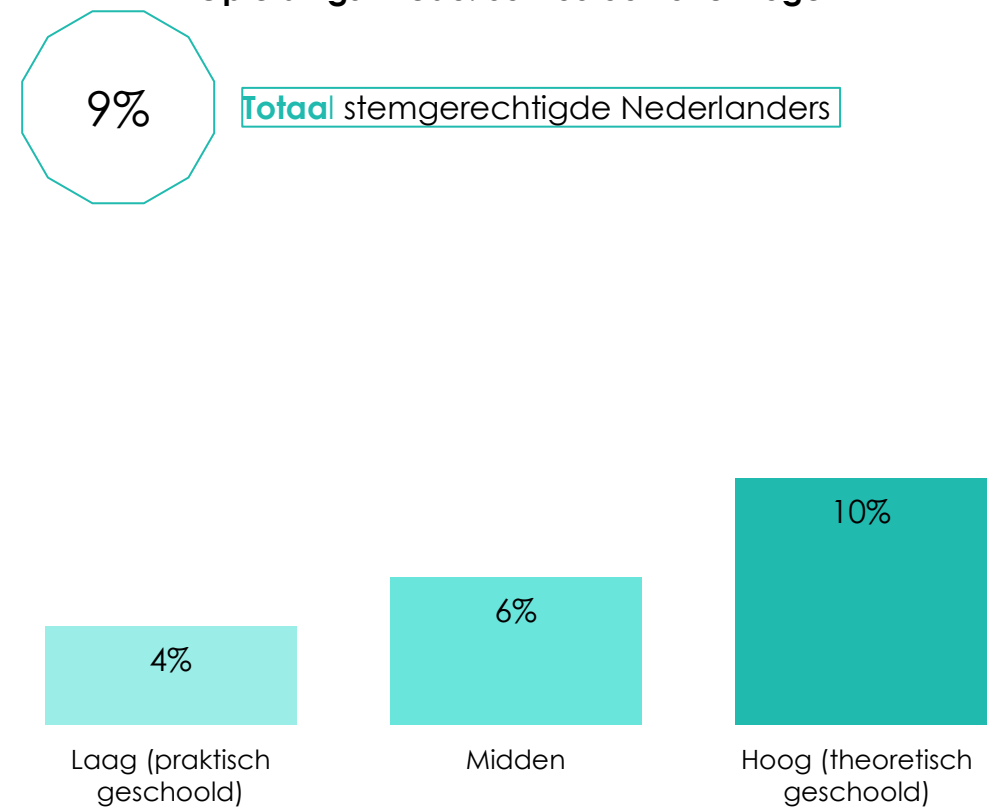
Vraag: Historisch stemgedrag heeft u in het verleden bij verkiezingen ooit weleens op de politieke partij 50PLUS gestemd? Basis: n=28.585

Praktisch geschoolden stemden in het verleden vaker op 50PLUS dan theoretisch geschoolden, hoewel deze laatste groep 50PLUS wel vaker heeft overwogen

Opleidingsniveau: ooit op 50PLUS gestemd



Opleidingsniveau: 50PLUS ooit overwogen



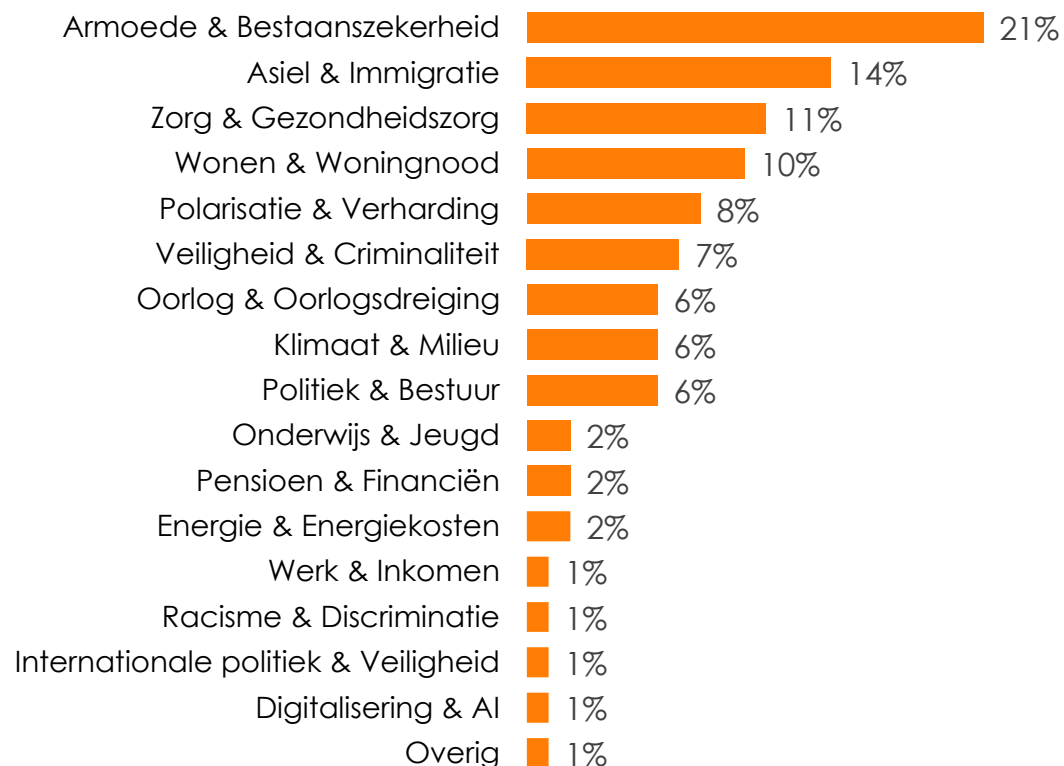
Vraag: Historisch stemgedrag heeft u in het verleden bij verkiezingen ooit weleens op de politieke partij 50PLUS gestemd? Basis: n=28.585

3

Algemene oriëntatie en politieke voorkeur

Open vraag: spontaan noemen Nederlanders armoede en bestaanszekerheid als maatschappelijk probleem waar ze zich de meeste zorgen over maken

Waar maken Nederlandse senioren zich zorgen over?
(gecodeerde open vraag)



Verschillen: gekeken naar leeftijd zijn er weinig verschillen. Zorg en gezondheidszorg (door 11% van *alle* Nederlanders genoemd) worden vaker dan gemiddeld genoemd door mensen die ouder zijn dan 70 jaar (18%). Klimaat en milieu (door 6% van alle Nederlanders genoemd) worden daarentegen vaker genoemd door Nederlanders die jonger zijn dan 50 jaar (11%).

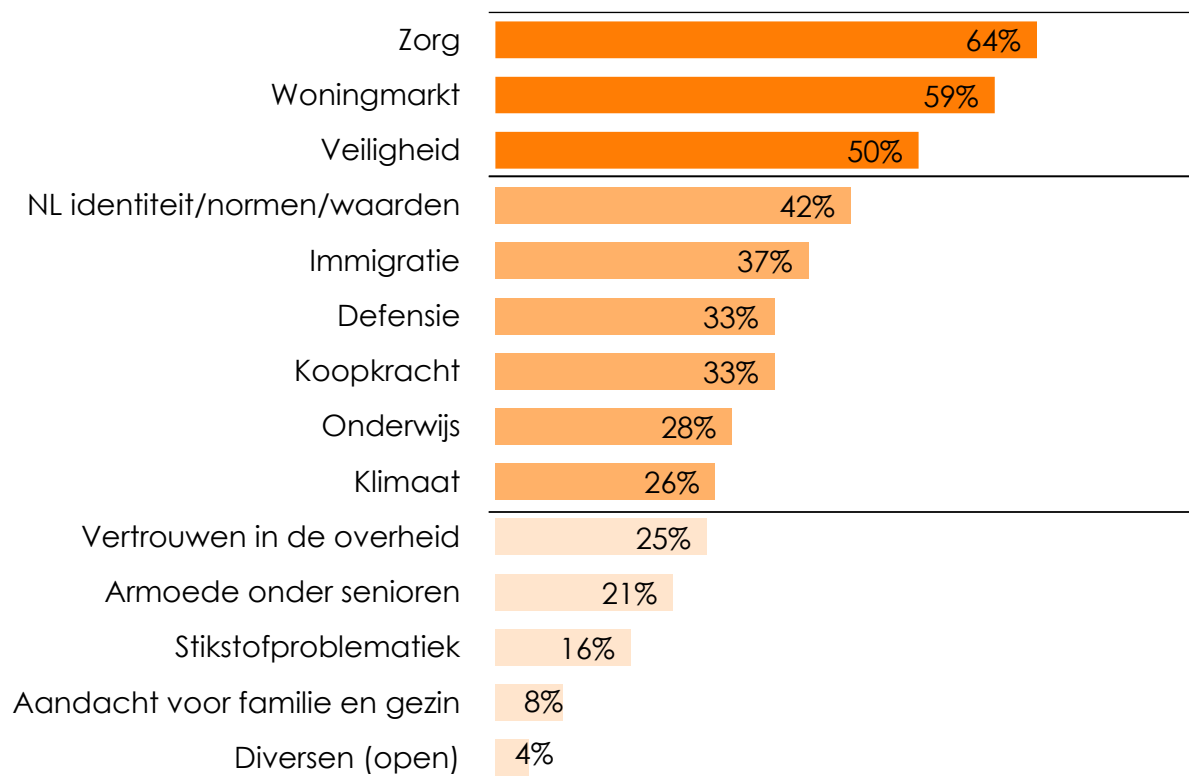
Overlap: vanzelfsprekend is het zo dat niet alle gegeven antwoorden maar onder slechts één categorie vallen. De volgende vijf overlappende antwoorden komen het vaakst terug in de open antwoorden:

- *Wonen & Woningnood in combinatie met Asiel & Immigratie.*
- *Zorg & Gezondheidszorg in combinatie met Armoede & Bestaanszekerheid.*
- *Veiligheid & Criminaliteit in combinatie met Polarisatie & Verharding.*
- *Klimaat & Milieu in combinatie met Politiek & Bestuur.*
- *Oorlog & Oorlogsdreiging in combinatie met Internationale politiek & Veiligheid.*

Open vraag: Over welke drie maatschappelijke onderwerpen die in Nederland spelen maakt u zich de meeste zorgen? (Basis: n=1.688)

Algemeen beeld: de zorg, de woningmarkt en veiligheid zijn – met enige voorsprong – de problemen die de politiek met prioriteit aan zou moeten pakken

Prioritering aanpak maatschappelijke problemen
(Algemeen beeld)



Hoge prioriteit

De helft of meer vindt dat de politiek deze problemen met prioriteit moet aanpakken.

Medium prioriteit

Meer dan een kwart tot de helft of meer vindt dat de politiek deze problemen met prioriteit moet aanpakken.

Lage prioriteit

Minder dan een kwart vindt dat de politiek deze problemen met prioriteit moet aanpakken.

Vraag: Wat zijn volgens u de vijf belangrijkste thema's die de politiek in Nederland moet aanpakken? [maximaal drie antwoorden mogelijk] (Basis: n=1.688)

Leeftijdsverschillen: er zijn leeftijdsverschillen als het gaat om de vraag welke problemen met voorrang moeten worden aangepakt

	Totaal (n=1.688)	18 t/m 49 jaar (n=286)	50 t/m 69 jaar (n=902)	70 t/m 99 jaar (n=582)
Zorg	64%	57%	64%	67%
Woningmarkt	59%	58%	59%	58%
Veiligheid	50%	47%	52%	49%
NL identiteit / normen en waarden	42%	36%	44%	42%
Immigratie	37%	35%	38%	35%
Koopkracht	33%	34%	33%	32%
Defensie	33%	27%	31%	38%
Onderwijs	28%	34%	25%	29%
Klimaat	26%	33%	25%	24%
Vertrouwen in de overheid	25%	20%	24%	30%
Armoede onder senioren	21%	12%	22%	23%
Stikstofproblematiek	16%	16%	15%	19%
Aandacht voor familie en gezin	8%	17%	6%	6%
Diversen	4%	7%	5%	2%

 = Significant vaker dan gemiddeld

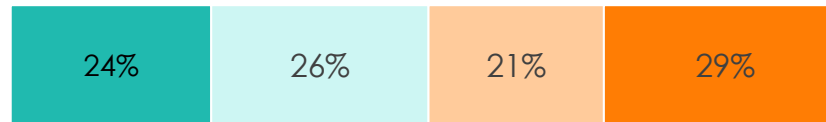
Verschillen: gekeken naar leeftijd is een significant verschil te zien op de thema's die de politiek als eerste moet aanpakken. Zo vinden 70-plussers (nog) vaker dan 50-minners dat de zorg de meeste prioriteit moet krijgen (64% onder de 50- tot en met 70-jarigen en 67% onder de 70-plussers versus 57% onder de 50-minners). Ook aandacht voor de thematiek rondom de Nederlandse identiteit en armoede onder senioren zijn thema's die hoger op de agenda staan bij 50-plussers dan bij Nederlanders die jonger zijn dan 50 jaar. Onderwijs, klimaat en aandacht voor familie en gezin zijn thema's die vaker als prioritair worden genoemd door Nederlanders die jonger zijn dan 50 jaar.

Vraag: Wat zijn volgens u de vijf belangrijkste thema's die de politiek in Nederland moet aanpakken? [maximaal drie antwoorden mogelijk] (Basis: n=1.688)

Persoonlijke (zorg)situatie: veel 50-plussers dragen aan de samenleving bij als vrijwilliger, niet alle senioren kunnen rekenen op mantelzorg van hun kinderen

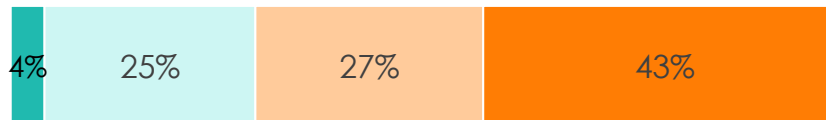
Persoonlijke situatie
(Alleen de 50-plus doelgroep)

Ik draag zelf actief bij aan de samenleving als vrijwilliger of mantelzorger



Ongeveer een kwart van alle 50-plussers doet aan vrijwilligerswerk of mantelzorg (24% versus 17% van de mensen jonger dan 50 jaar).

Als ik thuiszorg nodig heb kan ik een beroep doen op mijn kinderen voor mantelzorg



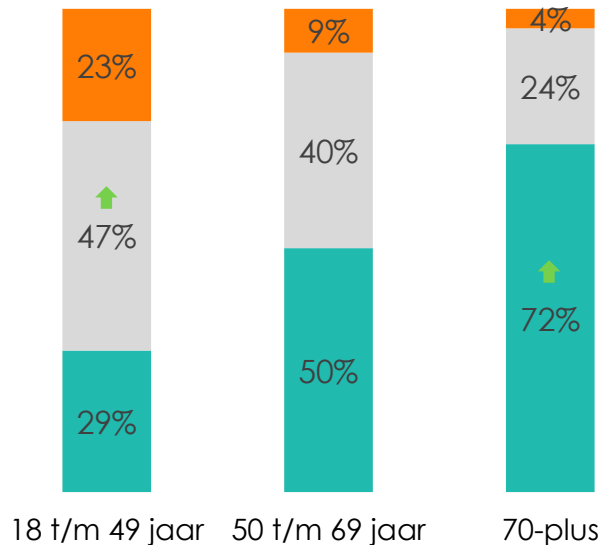
Ruim vier op de tien 50-plussers kunnen geen beroep doen op hun kinderen als ze mantelzorg nodig hebben.

■ Helemaal van toepassing ■ Enigszins van toepassing ■ Niet zo van toepassing ■ Helemaal niet van toepassing

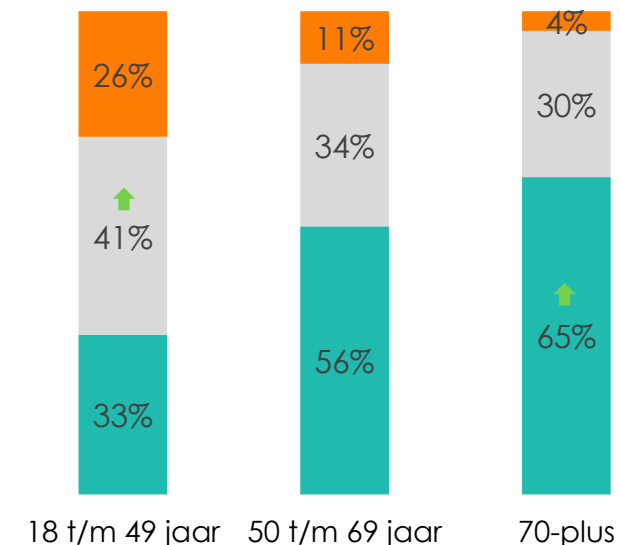
Vraag: Nu volgt tot slot nog een aantal stellingen die met u persoonlijk te maken hebben. Kunt u aangeven in welke mate de onderstaande situaties op u van toepassing zijn? (Basis: n=1.482)

Leeftijdsdiscriminatie: veel 50-plussers vinden dat de politiek te weinig aandacht aan mensen ‘op leeftijd’ besteed, leeftijdsdiscriminatie op de arbeidsmarkt wordt door veel 50-plussers als een groot probleem ervaren

In de Nederlandse politiek wordt te weinig aandacht besteed aan mensen van mijn leeftijd



In Leeftijdsdiscriminatie ten opzichte van senioren op de arbeidsmarkt is een groot probleem



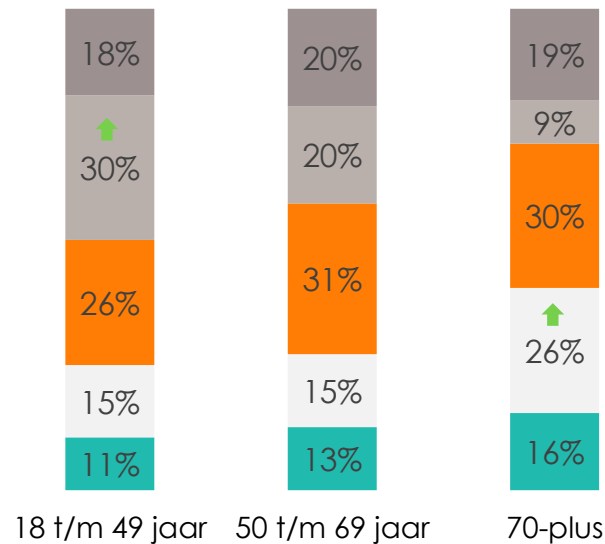
■ (helemaal) eens ■ niet eens of oneens ■ (helemaal) oneens

Vraag: Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met deze uitspraken? (Basis: n=1.688)

↓ = Significant minder vaak dan gemiddeld
↑ = Significant vaker dan gemiddeld

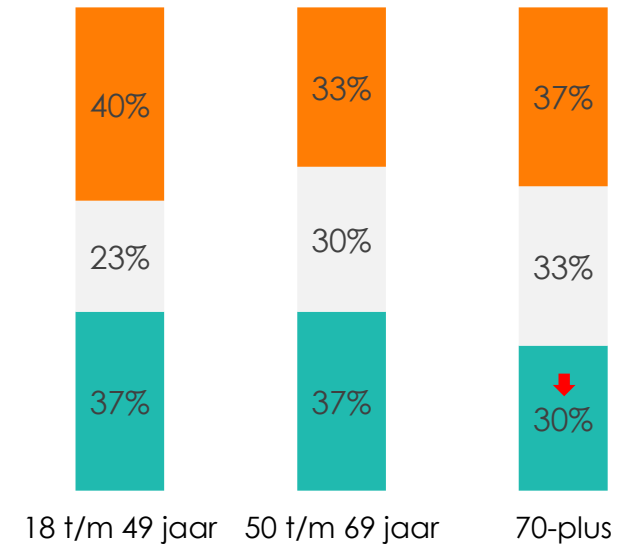
Financiële situatie: onder alle leeftijdsgroepen is er een redelijk grote zorg om financiële situatie, mensen jonger dan 50 jaar verdienen bovengemiddeld vaak meer dan twee keer modaal

Huidige financiële situatie



■ Beneden modaal ■ Modaal ■ 1 tot 2 keer modaal ■ Meer dan 2 keer modaal ■ onbekend

In ik maak me zorgen over mijn huidige of toekomstige financiële situatie



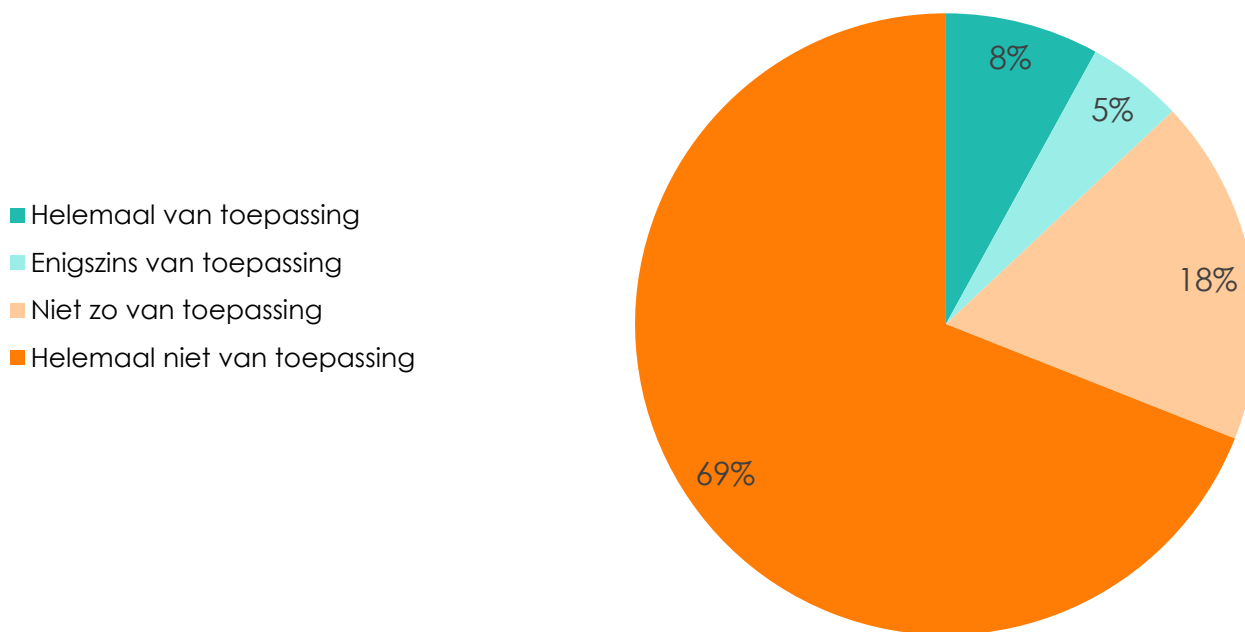
■ (helemaal) eens ■ niet eens of oneens ■ (helemaal) oneens

↓ = Significant minder vaak dan gemiddeld
 ↑ = Significant vaker dan gemiddeld

Vraag: Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met deze uitspraken? (Basis: n=1.688)

AOW en (samen)wonen: bijna een half miljoen senioren die AOW ontvangen wonen in een (te) groot huis, maar gaan niet samenwonen omdat ze anders worden gekort op hun AOW

Persoonlijke situatie AOW en wonen
(Alleen mensen die een AOW-uitkering ontvangen)



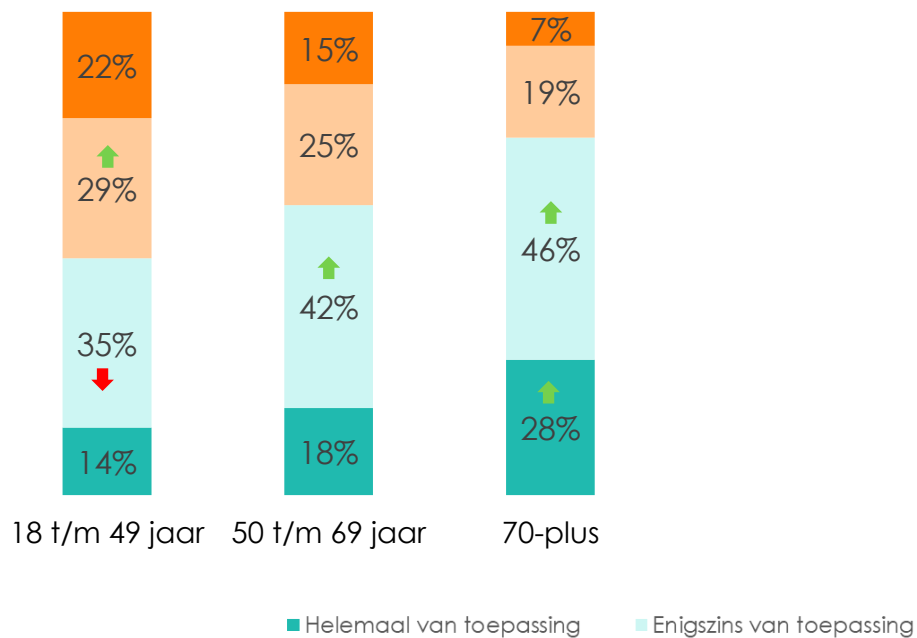
Half miljoen senioren

Hoewel voor de meerderheid van de ouderen niet samenwonen vanwege een mogelijke korting op de AOW geen probleem is, is dit voor 13% wél een probleem. Omgerekend naar de totale populatie Nederlanders dat AOW ontvangt, gaat het om een groep van bijna een half miljoen alleen wonende senioren (3.625.920 in december 2024; bron: Sociale Verzekeringsbank).

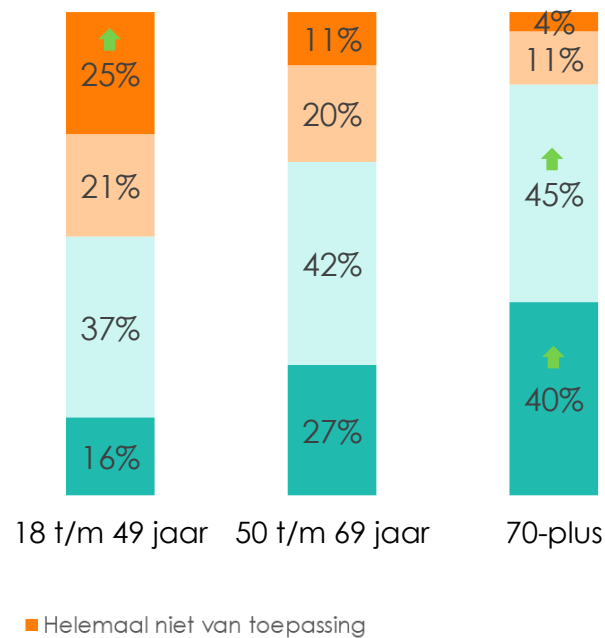
Vraag: Ik woon in een te groot huis, maar ga niet samenwonen omdat ik anders op mijn AOW-uitkering wordt gekort. (Basis: alleen respondenten die AOW ontvangen; n=582)

Interesse in politiek: met de leeftijd stijgt ook in de interesse in de politiek én de mate waarin mensen het nieuws over politiek volgen

Ik heb veel interesse in de Nederlandse politiek



Ik volg de Nederlandse politiek dagelijks via de media

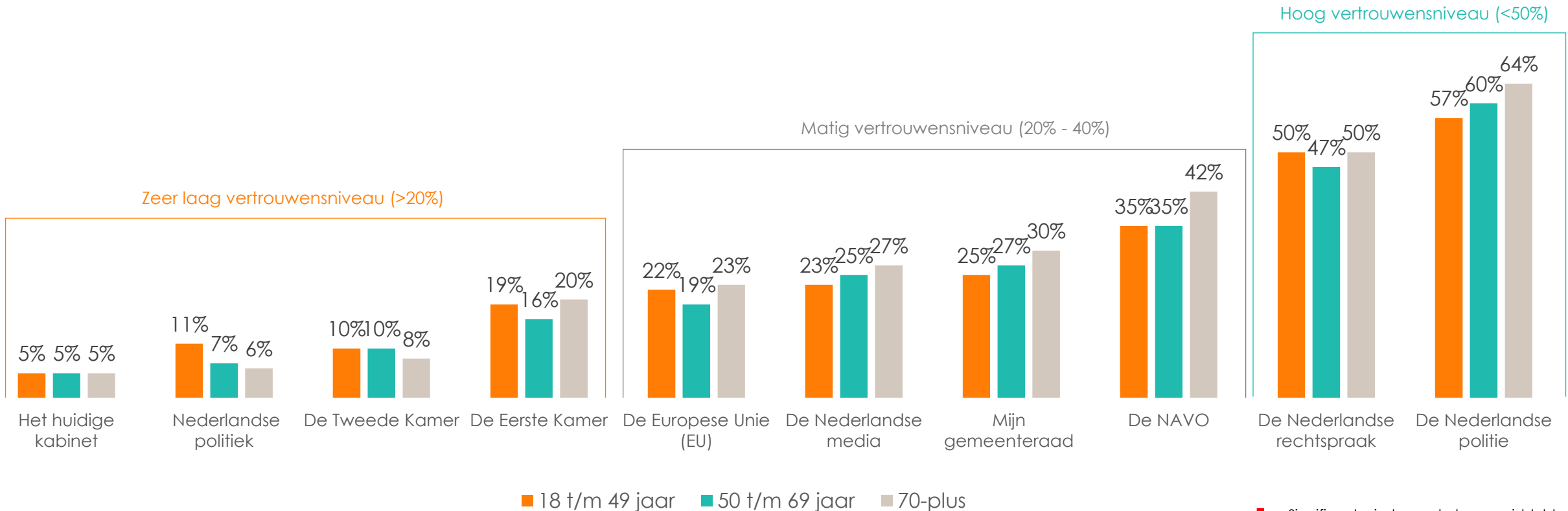


Vraag: Kunt u aangeven in welke mate de onderstaande situaties op u van toepassing zijn? (Basis: n=1.688)

↓ = Significant minder vaak dan gemiddeld
↑ = Significant vaker dan gemiddeld

Institutioneel vertrouwen: het vertrouwen in de Nederlandse politiek, het huidige kabinet en beide kamers is onder alle leeftijdsgroepen (historisch) laag

Vertrouwen in de instituties
(percentages zeer veel en veel vertrouwen)



Vraag: Kunt u per instituut en organisatie aangeven hoeveel vertrouwen u heeft in deze instituties en organisaties? (Basis: n=1.688)

↓ = Significant minder vaak dan gemiddeld
↑ = Significant vaker dan gemiddeld

Associatie en naamgeving 50PLUS: de helft heeft geen primaire associatie bij de naam 50PLUS, binnen de doelgroep zelf vinden ongeveer één op de vier het een passende naam, een even grote groep heeft geen mening over de partijnaam

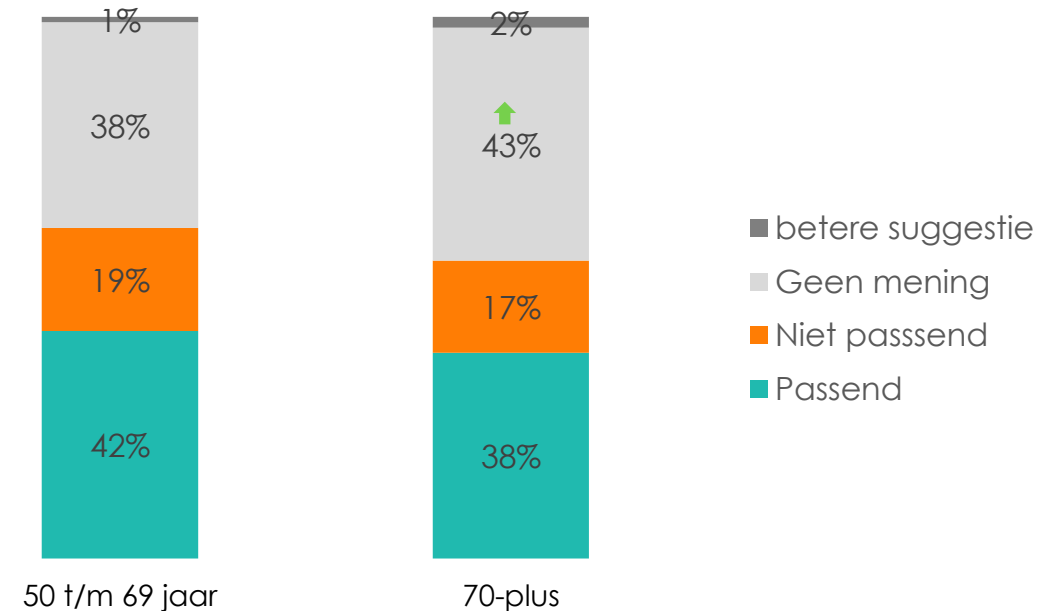


Eerste associatie 50PLUS

(open vraag – top 5)

- 52%** heeft geen primaire associatie bij 50PLUS.
- 15%** denkt primair aan neutrale termen als 'ouderen' of 'senioren'.
- 12%** denkt primair aan ruzie of gedoe in de partij.
- 4%** kent de partij niet (nooit van gehoord).
- 2%** denkt primair aan Henk Krol.

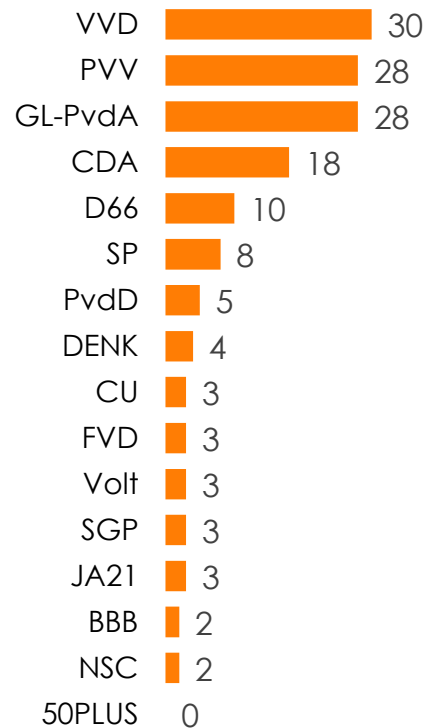
Is 50PLUS een passende naam?



Open vraag: Als het gaat over de politieke partij 50PLUS, waar denkt u dan als eerste aan? **Vraag:** Als u leest of hoort over de politieke partij 50PLUS, vindt u de naam 50PLUS dan passend bij een partij die in de politiek uw belangen moet behartigen? (Basis: n=1.688)

Huidige stemgedrag Tweede Kamer: de PVV, VVD en GL/PvdA zijn al maanden de drie grootste partijen in de landelijke peilingen

Zetels huidige stemgedrag NL Publiek
(Verian/Eenvandaag peiling van 27 mei 2025)



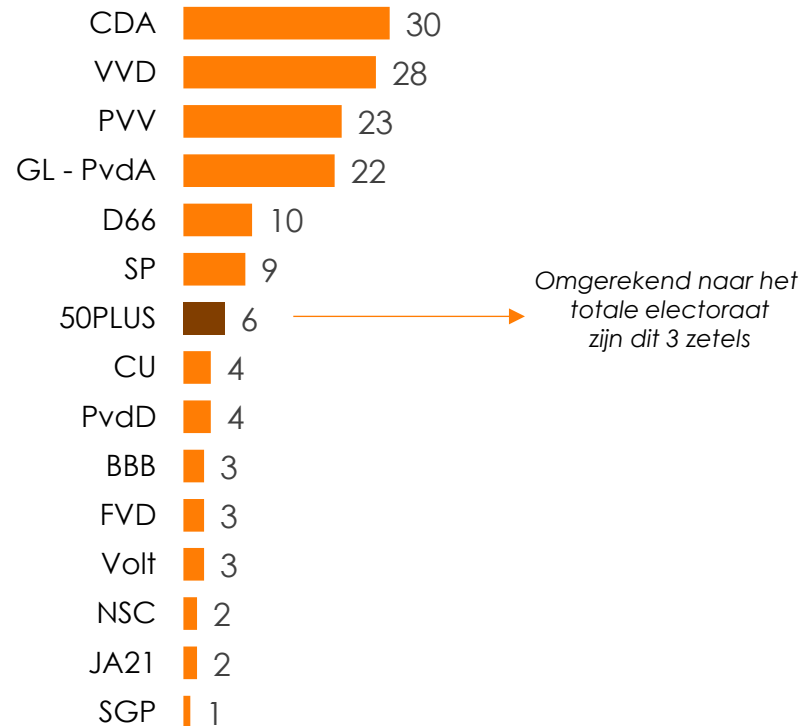
Huidige politieke spectrum: de drie grootste partijen (PVV, VVD en GL/PvdA) zijn momenteel de drie grootste partijen in Nederland, met het CDA als 'runner up'. Het CDA stijgt al maanden in alle peilingen.

50PLUS in de peilingen: alle onderzoeksbureaus in Nederland die politieke peilingen naar de Tweede Kamerverkiezingen doen, leggen in hun vragenlijst alleen namen van partijen voor die momenteel een zetel of meer in de Tweede Kamer hebben. 50PLUS wordt dus niet expliciet als partij opgenomen in de peilingen. Respondenten hebben uiteraard wel de mogelijkheid om een open antwoord in te vullen (andere partij, namelijk). Bij de peilingen die Verian voor het nieuwsprogramma Eenvandaag verricht, wordt 50PLUS inderdaad nog genoemd in de open antwoorden. Dit is echter een onvoldoende groot aantal om een zetel te kunnen halen.

Vraag: Als er vandaag verkiezingen voor de Tweede Kamer zouden worden gehouden, op welke partij zou u dan stemmen? (Basis: n=1.688) **Bron:** Eenvandaag / Verian zetelpeiling april 2025.

Huidige stemgedrag: als het electoraat *alleen* uit 50-plussers zou bestaan, dan zou 50PLUS 6 zetels halen als er vandaag (TK) verkiezingen worden gehouden

Zetels huidige stemgedrag 50-plussers
(Aantal zetels als alleen 50-plussers zouden mogen stemmen)



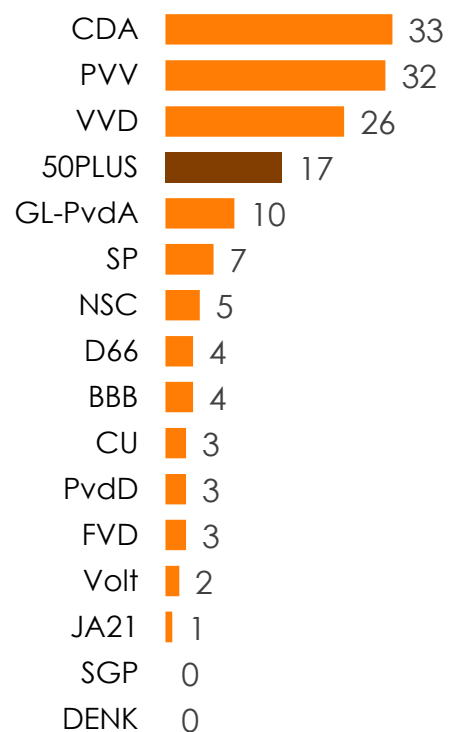
50PLUS als voorgelegde optie: in het doelgroepenonderzoek is eveneens gevraagd waarop mensen zouden stemmen als er verkiezingen voor de Tweede Kamer worden gehouden. In deze vragenlijst is de naam 50PLUS wel opgenomen in de vragenlijst (in tegenstelling tot de reguliere peilingen). Dan blijkt dat onder de specifieke 50-plus doelgroep de partij zes zetels zou kunnen halen bij verkiezingen. Omgerekend naar de totale populatie stemgerechtigden (50,5% is ouder dan 50 jaar) zou de partij in potentie momenteel dus 3 zetels kunnen halen.

Tweede Kamerverkiezingen 2023: bij deze verkiezingen haalde 50PLUS 0,49% van de stemmen, een percentage dat net te weinig is om een zetel te kunnen behalen. Wat een rol kan hebben gespeeld is de opkomst van NSC bij de verkiezingen, een partij waar relatief veel 50-plussers op hebben gestemd.

Vraag: Als er vandaag verkiezingen voor de Tweede Kamer zouden worden gehouden, op welke partij zou u dan stemmen? (Basis: n=1.688)

Huidig stemgedrag oud 50PLUS-stemmers: ook onder oud-stemmers heeft 50PLUS nog steeds potentie

Zetels 'ooit op 50PLUS gestemd'
(Huidig stemgedrag Tweede Kamer)



Huidig stemgedrag: wat stemmen oud 50PLUS-stemmers als er vandaag de dag verkiezingen voor de Tweede Kamer zouden worden gehouden? 50PLUS doet het met 17 zetels nog steeds goed onder oud-stemmers. De meeste oud 50PLUS-stemmers stemmen momenteel CDA (33 zetels), PVV (32 zetels) of VVD (26 zetels). Om stemmen te kunnen winnen bij volgende verkiezingen zou de campagne zich met name op deze drie partijen moeten richten.

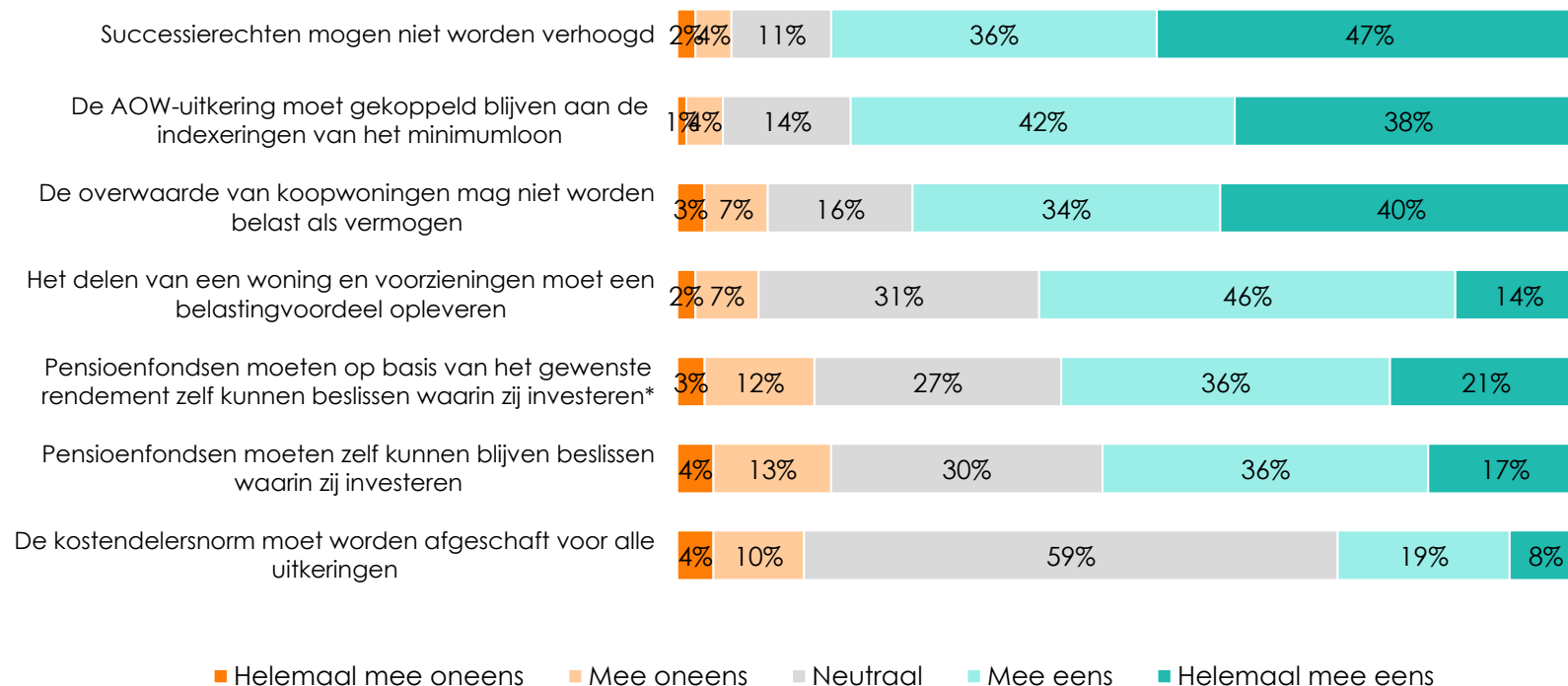
Vraag: Als er vandaag verkiezingen voor de Tweede Kamer zouden worden gehouden, op welke partij zou u dan stemmen? (Basis: n=1.688)

4

Stellingen: overeenkomstenmodel toegepast op 50PLUS

Stellingen inkomen: een ruime meerderheid is voor niet verhogen successierechten en vindt dat de AOW-uitkering gekoppeld moet blijven aan het minimumloon

Uitspraken over inkomen en AOW



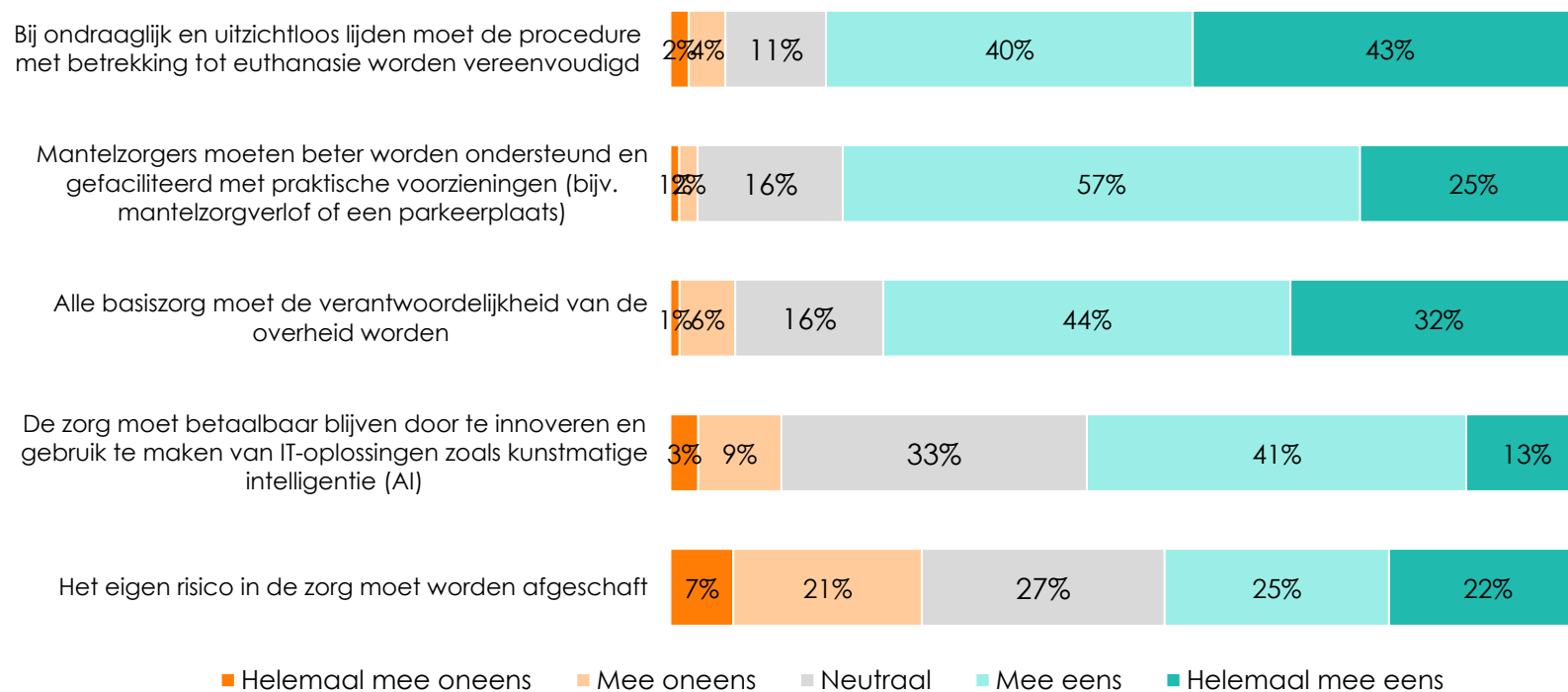
Wat opvalt is dat er veel twijfel bestaat over het wel of niet afschaffen van de kostendelersnorm. Voor de vier andere stellingen is een meerderheid te vinden.

De groep die vindt dat successierechten niet verder mogen worden verhoogd is groter onder mensen die nog nooit 50PLUS hebben gestemd (89%) dan onder wie dat weleens heeft gedaan (78%).

Vraag: Hieronder volgen enkele uitspraken die te maken hebben met inkomen en AOW. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met deze uitspraken? (Basis: n=1.688)

Stellingen zorg en welzijn: er is een redelijk grote mate van consensus over de stellingen die gaan over euthanasie, mantelzorg en de basiszorg als verantwoordelijkheid van de overheid

Uitspraken over zorg en welzijn



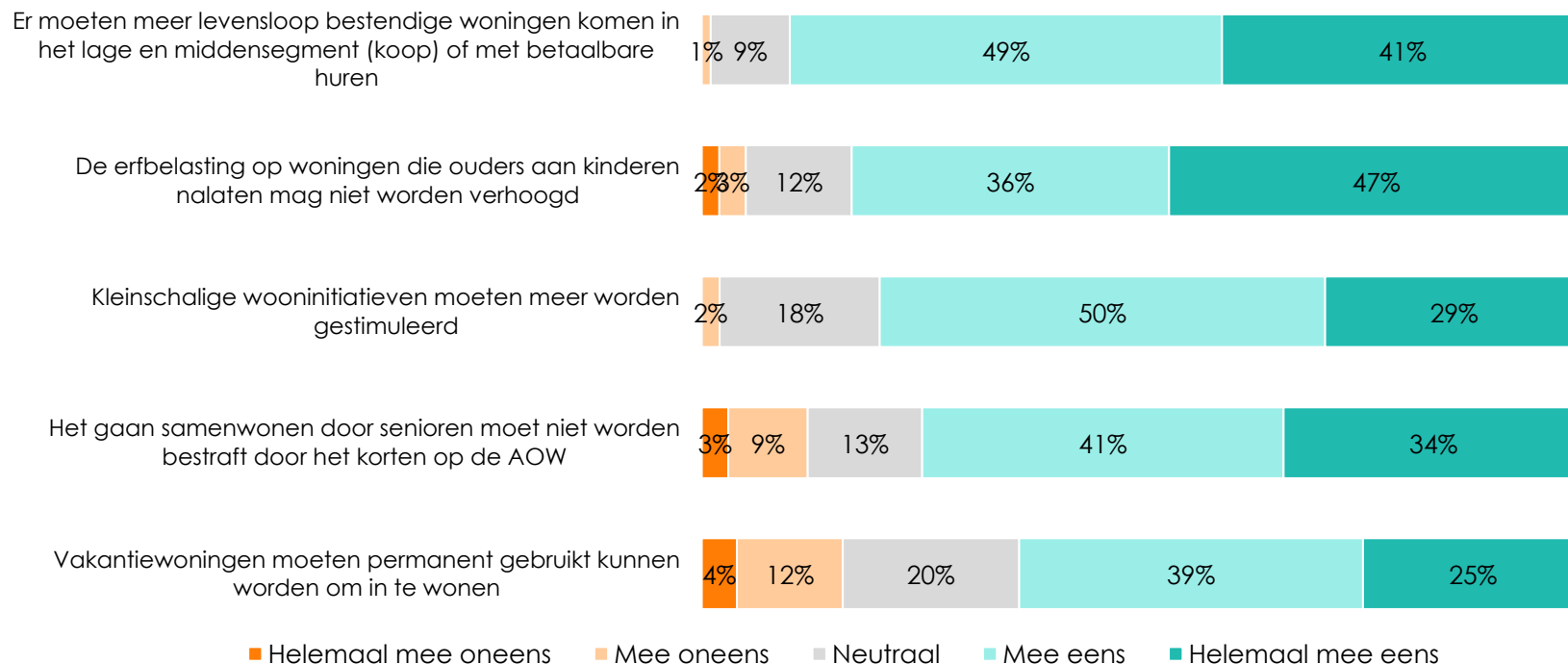
Ook is er een ruime meerderheid te vinden voor het beter ondersteunen van mantelzorgers en het onderbrengen van alle basiszorg bij de overheid. Met betrekking tot het afschaffen van het eigen risico in de zorg heerst er meer verdeeldheid. Hoewel de helft het hiermee eens is, is een kwart het oneens en het resterende kwart neutraal.

Wie weleens 50PLUS heeft gestemd vindt vaker dat de procedure m.b.t. Euthanasie moet worden vereenvoudigd (89% vs. 79%).

Vraag: Hieronder volgen enkele uitspraken die te maken hebben met zorg en welzijn. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met deze uitspraken? (n=1.688)

Stellingen woningmarkt: ook als het gaat om de woningmarkt is er een redelijk hoge mate van consensus

Uitspraken over de woningmarkt



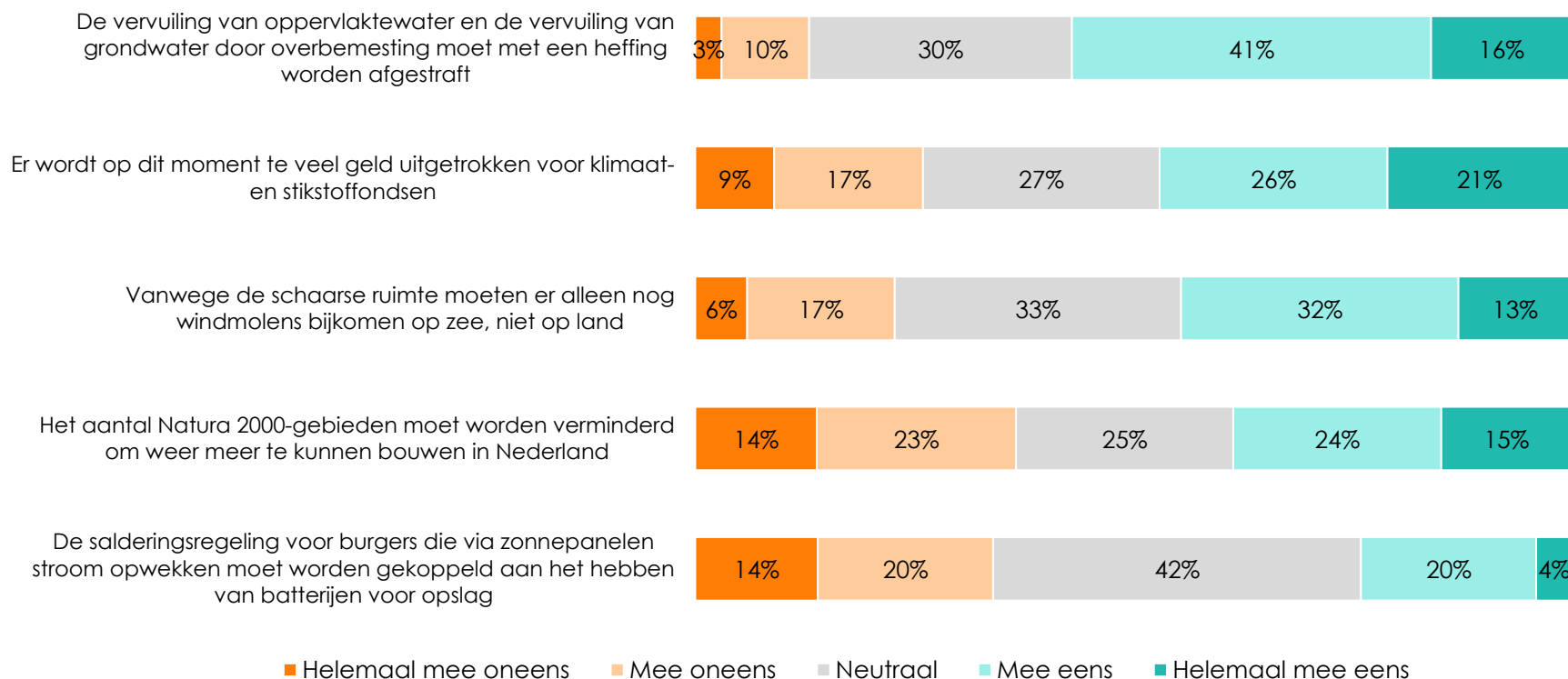
Verder is er wat verdeeldheid te zien met betrekking tot het permanent kunnen bewonen van vakantiewoningen. Hier is 16% het mee oneens, terwijl 20% neutraal is.

Wie weleens 50PLUS heeft gestemd vindt vaker dan wie dat nog nooit heeft gedaan vindt vaker dat de erfbelasting op woningen niet mag worden verhoogd (89% vs. 78%). Ook vinden oud-50PLUS-kiezers vaker dat vakantiewoningen permanent bewoond zouden moeten kunnen worden (69% vs. 61%).

Vraag: Hieronder volgen enkele uitspraken die te maken hebben met de woningmarkt. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met deze uitspraken? (Basis: n=1.688)

Stellingen klimaat, natuur en duurzaamheid: er is meer verdeeldheid als het gaat om de mening over deze onderwerpen, vooral als het om de salderingsregeling gaat

Uitspraken over klimaat, natuur en energie



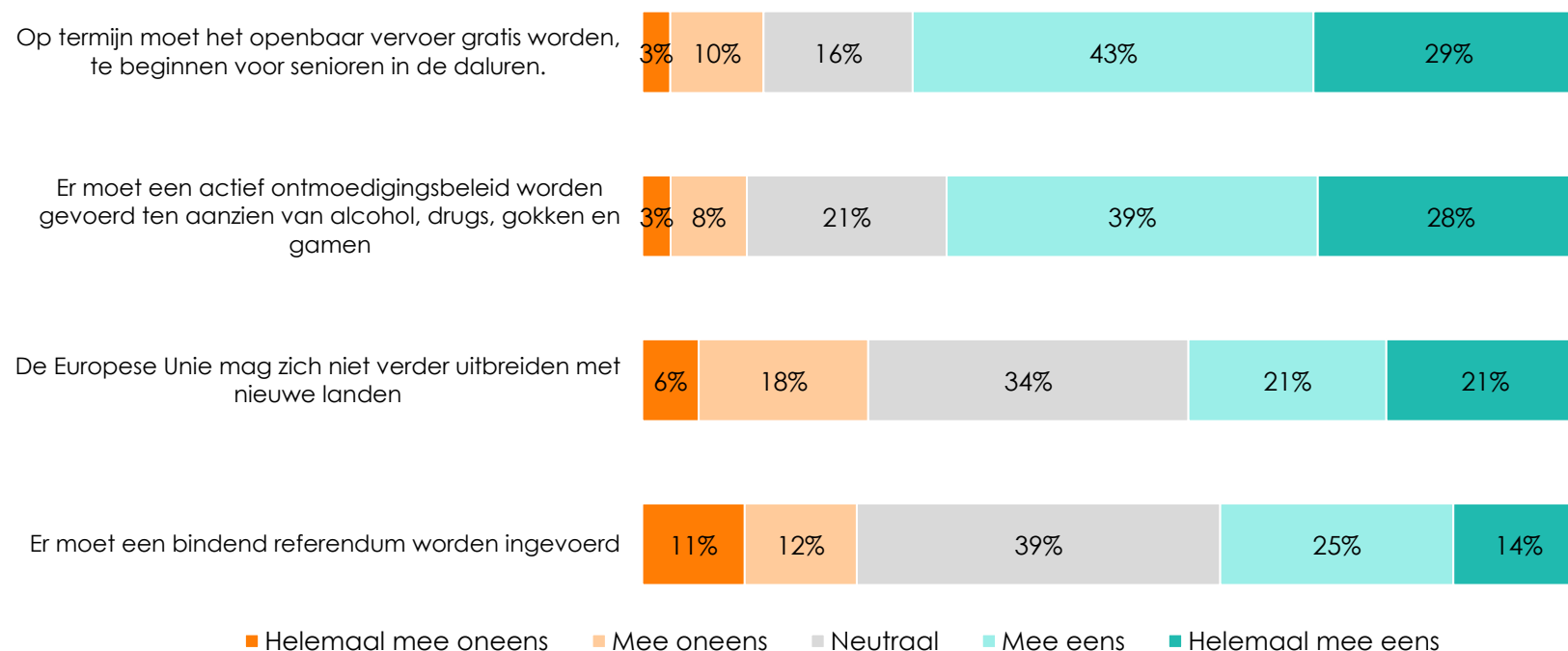
Vergeleken met de andere thema's (inkomen, zorg en woningmarkt) bestaat er een opvallend grotere verdeeldheid. Deze verdeeldheid is met name te zien als het gaat over de salderingsregeling.

Voor meerdere stellingen geldt dat de groep die weleens 50PLUS heeft gestemd het vaker eens is dan de groep die dat nog nooit heeft gedaan: het eigen risico in de zorg moet worden afgeschaft (54% vs. 42%), er mogen geen windmolens op land bijkomen (50% vs. 40%), en er wordt teveel uitgegeven aan klimaat- en stikstoffondsen (53% vs. 43%).

Vraag: Hieronder volgen enkele uitspraken die te maken hebben met klimaat, natuur en energie. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met deze uitspraken? (Basis: n=1.688)

Algemene stellingen: er is een groot draagvlak voor gratis openbaar vervoer en ten aanzien van een actief ontmoedigingsbeleid voor alcohol, drugs en gokken

Algemene uitspraken



Met betrekking tot de overige stellingen neemt een aanzienlijk deel van de respondenten een neutrale stelling in. Dit geldt voor het al dan niet mogen uitbreiden van de EU met nieuwe lidstaten en het invoeren van een bindend referendum.

Oud-50PLUS-kiezers vinden vaker dan niet-kiezers dat er een bindend referendum moet worden ingevoerd (46% vs. 33%) en dat het openbaar vervoer op termijn gratis moet worden (77% vs. 68%).

Vraag: Tenslotte volgen nog enkele algemene uitspraken. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met deze uitspraken? (Basis: n=1.688)

Overview: grote eensgezindheid over de standpunten over de woningmarkt en zorg en welzijn, terwijl de klimaatstandpunten van 50PLUS minder steun krijgen

Overzicht stellingen

	Gemiddelde	Helemaal oneens	Oneens	Bottom 2	Neutraal	Mee eens	Helemaal eens	Top 2
Woningmarkt	4,05	3%	5%	7%	14%	43%	35%	78%
Zorg en welzijn	3,82	3%	8%	12%	21%	41%	27%	68%
Inkomen en AOW	3,74	3%	8%	11%	27%	36%	26%	62%
Algemeen	3,55	6%	12%	18%	28%	32%	23%	55%
Klimaat, natuur en energie	3,22	9%	17%	27%	31%	29%	14%	42%
<i>Gemiddelde</i>	3,68	4,8%	10,0%	15,0%	24,2%	29,8%	25,0%	61,0%

In de tabel hiernaast is per thema en per antwoordcategorie te zien in hoeverre men het hiermee eens is. De categorie 'Bottom 2' bevat de categorieën 'helemaal oneens' en 'oneens' bij elkaar opgeteld. De categorie 'Top 2' is een optelling van 'eens' en 'helemaal eens'. Het gemiddelde is berekend op basis van antwoordcodes: '1' staat voor 'helemaal eens' en 5 staat voor 'helemaal eens'.

Hoewel gemiddeld 61% van de respondenten het met 50PLUS eens is, wisselt dit percentage sterk van thema tot thema. Met betrekking tot de thema's 'woningmarkt' en 'zorg en welzijn' is een duidelijke meerderheid het eens met 50PLUS, terwijl er bij het thema 'klimaat, natuur en energie' meer verdeeldheid te zien is: 27% is het (helemaal) oneens en 31% kiest ervoor een neutraal standpunt in te nemen.

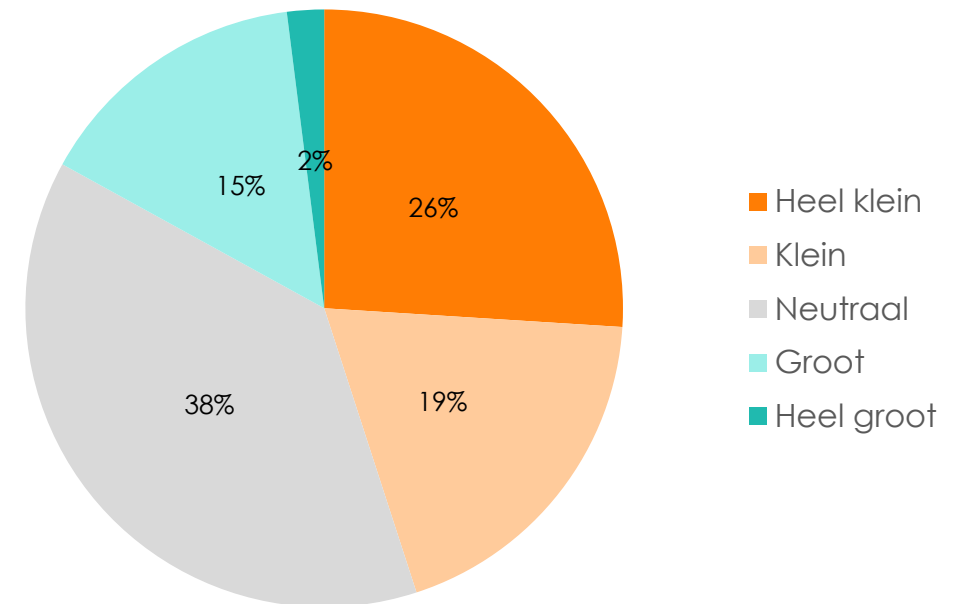
Vraag: Stellingen zoals weergegeven op de hiervoorgaande pagina's (Basis: n=1.688)

Potentiële stemmen: driekwart is het vaak (helemaal) eens met de standpunten van 50PLUS op de voorgelegde thema's, voor 2% van alle respondenten is dat aanleiding om bij de volgende verkiezingen op 50PLUS te stemmen

67%

Van alle respondenten is het vaak eens met de voorgelegde standpunten van 50PLUS (n=1.123). Van deze groep geeft 2% aan zeker op 50PLUS te gaan stemmen en 15% geeft aan dat de kans groot is dat ze op 50PLUS gaan stemmen. In het volgende hoofdstuk is een berekening gemaakt wat dit mogelijk aan zetels zou kunnen opleveren.

Zijn mensen die het vaak eens zijn met de standpunten van 50PLUS bereid om op de partij te stemmen?



Vraag: Uit uw antwoorden blijkt dat uw mening vaak overeenkomt met de standpunten van 50PLUS. Nu u dit weet, hoe groot is volgens u de kans dat u de volgende keer wel 50PLUS gaat stemmen? (n=1.123)

Open vraag: onduidelijke standpunten en teveel 'one issue' is voor de meeste mensen (die het op veel punten **oneens** zijn met 50PLUS) reden om niet op de partij te stemmen

Wat moet 50PLUS doen om (meer) stemmen te trekken?

Ook wie het niet vaak eens is met 50PLUS is gevraagd naar wat de partij zou moeten veranderen om ervoor te zorgen dat zij wel 50PLUS gaan stemmen. Grofweg zijn deze antwoorden in te delen in de volgende acht categorieën:

17%: Onvoldoende en/of onduidelijke standpunten / visie

Bijna een vijfde van de respondenten geeft aan dat de standpunten van 50PLUS niet echt overeenkomen. Sommigen geven aan dat 50PLUS haar standpunten en visie duidelijker zou moeten maken.

17%: Te eenzijdige focus op ouderen / one-issuepartij

Sommige respondenten vinden de eenzijdige focus op ouderen te beperkend. De doelgroep moet volgens hen worden verbreed.

13%: Andere ideologische voorkeuren

50PLUS moet linkser, rechtser, christelijker, minder conservatief, progressiever of zich anders profileren op een bepaald onderwerp... Sommige respondenten zien graag een specifieke ideologische verandering.

13%: Gewoonweg niet mijn partij (13%)

Sommige respondenten zien 50PLUS als een overbodige partij die haarzelf beter kan opheffen, of moet fuseren met een grotere partij.

12%: **Overbodigheid** Sommige respondenten zien 50PLUS als een overbodige partij die haarzelf beter kan opheffen, of moet fuseren met een grotere partij.

9%: Gebrek aan stabiliteit / interne onenigheid

Ook onder deze groep respondenten komt het imago naar boven van een partij waar veel onenigheid en weinig stabiliteit is.

3%: Imago en naam (3%)

50PLUS zou haar naam moeten veranderen en/of aan haar imago moeten werken.

2%: Te kleine partij / onvoldoende invloed

Een enkeling geeft aan de partij te klein te vinden om invloed te kunnen uitoefenen.

Open vraag: Uit uw antwoorden blijkt dat uw mening niet vaak overeenkomt met de standpunten van 50PLUS. De kans dat u bij de volgende verkiezing 50PLUS gaat stemmen is hierdoor klein. Wat zou 50PLUS moeten veranderen om ervoor te zorgen dat u wel op 50PLUS gaat stemmen? [open] (n=180)

Open vraag: ruzie en gebrek aan stabiliteit is voor de meeste mensen (die het op veel punten eens zijn met 50PLUS) reden om niet op de partij te stemmen

Wat moet 50PLUS doen om (meer) stemmen te trekken?

Wie het vaak eens is met 50PLUS, maar de kans (heel) klein acht er bij de volgende verkiezing op te zullen stemmen, is gevraagd naar wat de partij zou moeten doen om ervoor te zorgen dat zij wel 50PLUS gaan stemmen. Grofweg zijn deze antwoorden in te delen in de volgende zeven categorieën:

32%: Interne onenigheid en ruzie als grootste drempel

Bij een aanzienlijk deel van de respondenten bestaat het beeld van een partij die geen eenheid uitstraalt en waar veel onenigheid en ruzie is. Er bestaat behoefte aan een stabiele partij die leiderschap toont.

16%: Gebrek aan stabiliteit en betrouwbaarheid

Deze categorie overlapt deels met bovenstaande, maar bevat vooral respondenten die zouden willen zien dat 50PLUS een betrouwbaardere en geloofwaardige partij wordt die stabiel is en haar beloften nakomt.

13%: Onvoldoende en/of onduidelijke standpunten / visie

Voor een deel van de respondenten geldt dat zij liever niet op een one-issuepartij stemmen en dat zij behoefte hebben aan duidelijkere standpunten. 50PLUS moet duidelijker op de voorgrond treden en zich duidelijk uitspreken.

11%: Te kleine partij / onvoldoende invloed

Ongeveer een op de tien respondenten heeft het idee dat 50PLUS te klein is om echt het verschil te kunnen maken. Volgens deze respondenten kun je als partij niet echt invloed uitoefenen met weinig zetels.

9%: Andere ideologische voorkeuren (9%)

50PLUS moet linkser, rechtser, christelijker, minder focussen op senioren, fuseren met een andere partij of zich anders profileren op een bepaald standpunt... Sommige respondenten zien graag een specifieke ideologische verandering.

9%: Gewoonweg niet mijn partij

Een even groot deel van de respondenten geeft aan dat 50PLUS simpelweg niet hun partij is en voelt zich er gewoon niet tot aangetrokken, zonder daar een specifieke toelichting bij te geven.

6%: Imago en naam (6%)

50PLUS zou haar naam moeten veranderen en/of aan haar imago moeten werken.

Zo'n 4% van de antwoorden is niet binnen een specifieke categorie te plaatsen.

Open vraag: U gaf aan dat de kans (zeer) klein is dat u bij de volgende verkiezing op 50PLUS gaat stemmen. Wat zou 50PLUS moeten veranderen om ervoor te zorgen dat u wel op 50PLUS gaat stemmen? (Basis: n=281)

Profiel van de 17%: hoe verschillen ‘vrijwel zekere’ 50PLUS-stemmers van de rest?

Belangrijke thema's

Zekere kiezers hebben dezelfde top 5 thema's waar de politiek aandacht aan moet besteden als de rest, maar zij maken zich relatief meer zorgen over **armoede en senioren** (33% vs. 24%) en minder over stikstof (7% vs. 13%).

Vertrouwen

Zekere kiezers hebben iets minder vaak vertrouwen in de **Eerste Kamer** (10% vs. 16%), terwijl de andere groep minder vaak vertrouwen heeft in de politiek in het algemeen, de Tweede Kamer en de Europese Unie.

Stemgedrag

Van wie de kans 50PLUS te stemmen (heel) groot acht, zou **16%** op deze partij stemmen als er nu verkiezingen zouden zijn. Verder is het zo dat 46% het **nog niet weet**. Onder de andere groep is dit 30%. Na 50PLUS zijn PVV, VVD en CDA de grootste partijen.

Stellingen

Zekere kiezers vinden vaker dat het **eigen risico** moet worden afgeschaft (70% vs. 54%) en dat het **delen van woningen** en voorzieningen belastingvoordeel moet opleveren (78% vs. 65%). Ze vinden minder vaak dat er te veel geld wordt uitgetrokken voor klimaat- en stikstoffondsen (8% vs. 19%).

Achtergrond

Zekere kiezers zijn vaker **vijftiger** (26% vs. 16%) en minder vaak zeventig jaar of ouder (30% vs. 41%), **vrouw** (59% vs. 50%), hebben vaker een **MBO-opleiding** (36% vs. 27%), maken zich vaker zorgen om hun **financiële situatie** (51% vs. 38%), **volgen de politiek** vaker dagelijks (41% vs. 25%) en hebben meer **interesse** in de politiek (51% vs. 37%).

Overig

61% heeft in het verleden weleens 50PLUS gestemd (vs. 37% in de andere groep), **16%** heeft dit weleens overwogen en **23%** heeft nooit 50PLUS gestemd. Wie de kans (heel) groot acht 50PLUS te stemmen vindt de naam vaker passend (62% vs. 37%).

5

Kiezerspotentieel in drie scenario's

Uitleg respondentscores volgens het Overeenkomstmodel

Berekening respondentscores

Om te bepalen in hoeverre men het eens is met 50PLUS is voor elke respondent een score berekend, gebaseerd op de afstand per stelling tussen de respondent en 50PLUS.

Het werkt als volgt: voor elke stelling wordt de afstand tussen de mening van 50PLUS en die van de respondent genomen. Omdat 50PLUS het natuurlijk altijd 'helemaal eens' is met zichzelf, krijgt 50PLUS voor elke stelling de score 5. Als een respondent bijvoorbeeld 'oneens' antwoordt (code 2), dan volgt daaruit $5 - 2 = 3$. Binnen de politicologie wordt dit of een soortgelijk model veel gebruikt. Het model staat bekend als het *issue congruence*- of *voter proximity*-model (zie o.m. [Louwerse & Andeweg 2020](#); [Costello 2021](#)).

Het berekenen van de afstand tussen de respondent en 50PLUS gebeurt voor elke stelling. Vervolgens wordt de som van al deze losse scores gedeeld door het totaal aantal stellingen (27). Hier komt een score uit: de gemiddelde afstand tussen de respondent en 50PLUS. Deze score is minimaal 0 ($(0 \times 27) / 27 = 0$) voor respondenten die het overal eens zijn met 50PLUS, en maximaal 4 ($(4 \times 27) / 27 = 4$) voor respondenten die het helemaal nergens eens zijn met 50PLUS.

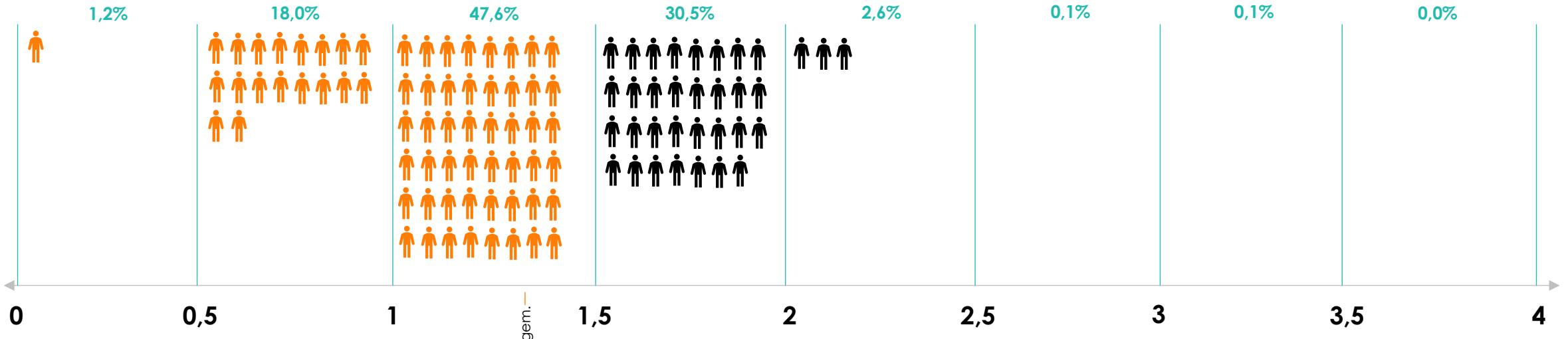
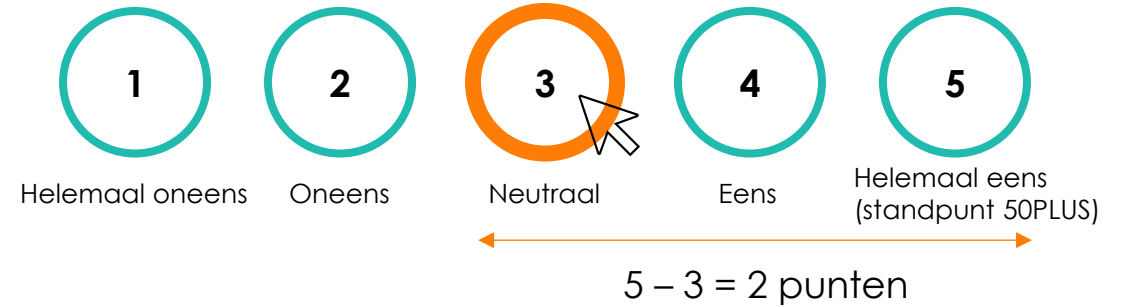
Binnen dit onderzoek wordt een respondent gezien als 'vaak eens met 50PLUS' wanneer de score 1,5 of lager is. De score 1,5 ligt net onder het midden van de schaal. Een gemiddelde afstand van 1,5 betekent dus dat iemand gemiddeld dichterbij de partij staat dan een neutrale of tegengestelde positie. Het geeft aan dat de respondent in een meerderheid van de gevallen een kleine tot geen afwijking vertoont van de partijstandpunten.

Kiezerspotentieel

De respondentscores en het antwoord op vraag q11 – of men, wanneer diens eigen standpunten voldoende overeenkomen met die van 50PLUS, zou overwegen 50PLUS te stemmen – worden gebruikt om het kiezerspotentieel te berekenen.

Schematische uitleg respondent scores Overeenkomstmodel

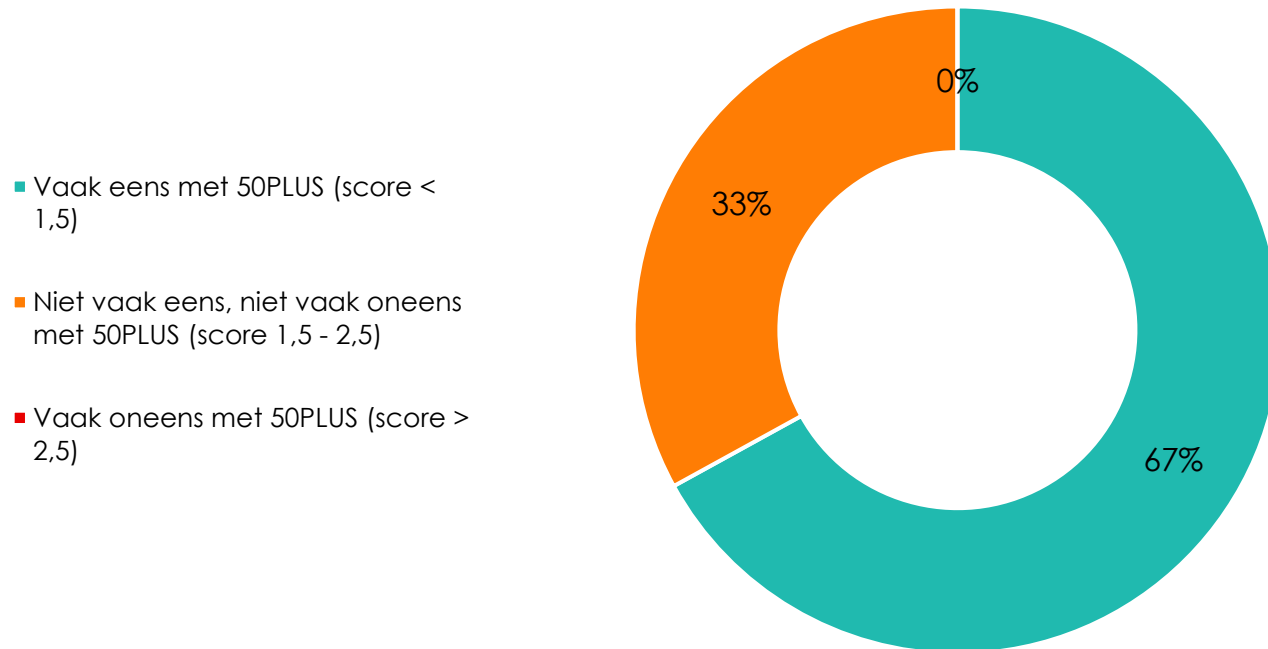
Tel de scores op, deel door 27
Resultaat: gemiddelde afstand tot 50PLUS
Voor elke stelling (27 in totaal)



Berekening kiezerspotentieel: tweederde is het vaak eens met 50PLUS

Respondentscores – in hoeverre eens/oneens met 50PLUS

Zie pagina 35 voor een uitleg van deze scores. Gemiddelde score (mediaan): 1,34.



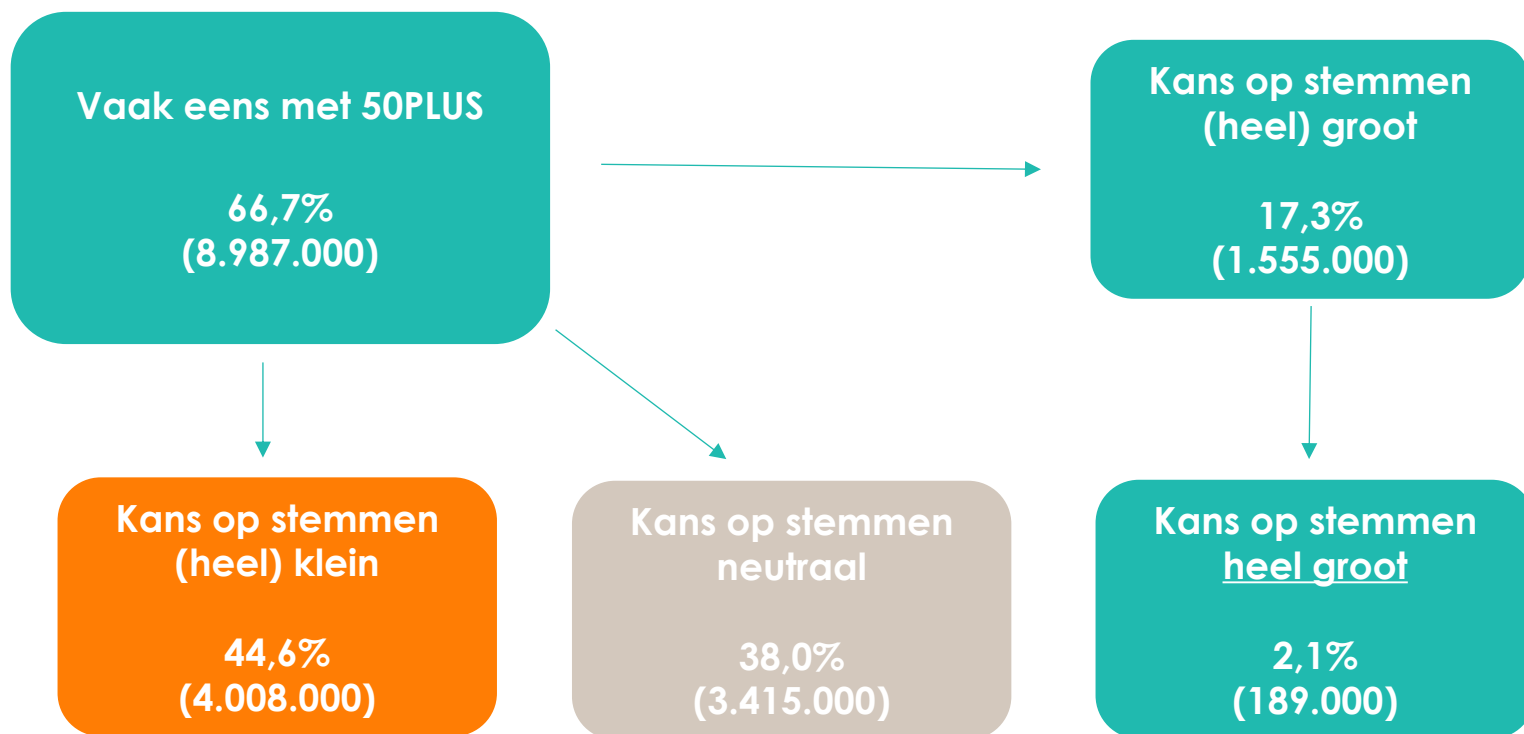
Kiezerspotentieel: het kiezerspotentieel van 50PLUS is groot: 67% is het vaak eens met 50PLUS. Dit percentage is berekend aan de hand van de geselecteerde antwoorden op de stellingen (hoofdstuk 4). Op pagina 37 staat een toelichting.

Wie in het verleden al eens 50PLUS stemde is het gemiddeld vaker eens met de partij (een score van 1,23 versus 1,29 onder wie 50PLUS weleens heeft overwogen en 1,41 wie nooit 50PLUS heeft gestemd noch heeft overwogen).

Scores gebaseerd op de stellingen zoals gepresenteerd in hoofdstuk 4 (n=1.688)

Scenario 1 met minimale potentie: 50PLUS heeft de potentie om 2 à 3 zetels te halen

Inschatting **minimaal** kiezerspotentieel



Wat is minimaal haalbaar?

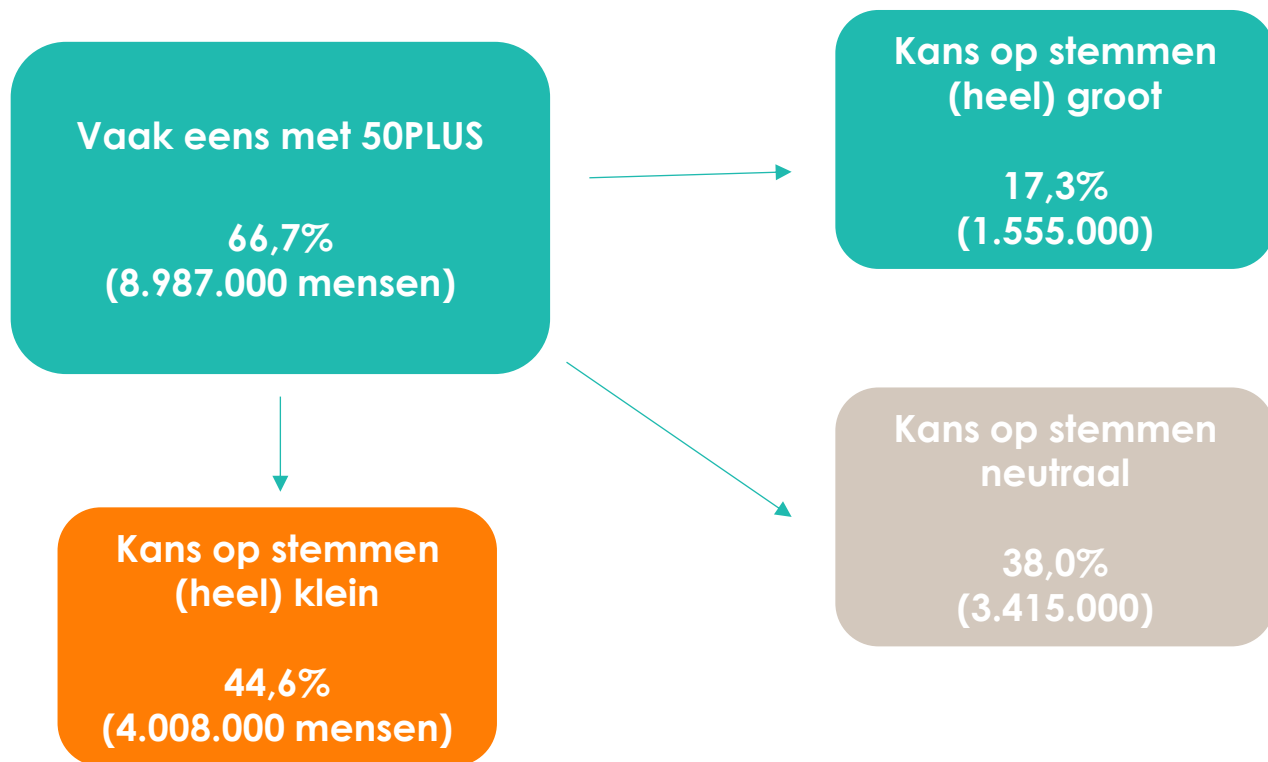
Het minimale kiespotentieel is een voorzichtige, maar realistische weergave van hoeveel mensen mogelijk 50PLUS zullen stemmen bij de eerstvolgende verkiezingen. In deze berekening zijn alleen mensen meegenomen die de kans heel groot achten op 50PLUS te zullen gaan stemmen (2%). Doorberekend naar aantal zetels in de Tweede Kamer zal 50PLUS, indien al deze mensen daadwerkelijk op 50PLUS zouden gaan stemmen, op 2 à 3 zetels uitkomen.

Dit aantal zetels is hetzelfde aantal als in hoofdstuk 3, toen bij de vraag op welke partij men zou stemmen indien er vandaag Tweede Kamer verkiezingen zouden worden gehouden. Het toevoegen van de naam 50PLUS aan de lijst met Tweede Kamer partijen bleek voldoende om (zonder enige toelichting of sturing) vooral de oudere kiezer te bewegen om voor 50PLUS te kiezen. In de reguliere zetelpeilingen van Verian blijft 50PLUS steeds onder het aantal vereiste stemmen om één zetel te kunnen halen.

Scores gebaseerd op de stellingen zoals gepresenteerd in hoofdstuk 4.

Scenario 2 met maximale potentie: 1,5 miljoen stemgerechtigden zouden mogelijk op 50PLUS kunnen stemmen, goed voor zo'n 23 zetels

Inschatting **maximaal** kiezerspotentieel*



Wat is maximaal haalbaar?

Aan de hand van de eigen inschatting van respondenten die het vaak eens zijn met 50PLUS en het aantal kiesgerechtigde Nederlanders is een berekening gemaakt van het maximale kiezerspotentieel van 50PLUS op dit moment.

Draagvlak of daadwerkelijke stemmen?

Ongeveer anderhalf miljoen stemgerechtigden zouden 50PLUS stemmen als zij hun geschatte kans ('(heel) groot') allemaal zouden vertalen in een stem. Dit zou zich één-op-één vertalen in zo'n 23 zetels. Overigens is er binnen dit fictieve scenario geen sprake van concurrentie van andere politieke partijen op dezelfde voorgelegde partijpunten. Het aantal van 23 zetels zegt daarom misschien meer over het politieke draagvlak voor de voorgelegde standpunten dan over het zetelaantal dat 50PLUS in werkelijkheid zou kunnen winnen.

Scenario 3 met realistische potentie: welke groep daadwerkelijk kan worden bereikt en hoe 50PLUS dat kan doen

Een 'tussenscenario'

Zowel de minimale potentie als de maximale potentie zijn misschien niet realistisch genoeg: terwijl de maximale potentie (23 zetels) gebaseerd is op een soort werkelijkheid waarin er geen concurrentie van andere partijen is en iedereen die de kans groot acht 50PLUS te gaan stemmen ook daadwerkelijk voor die partij zal kiezen, is de minimale potentie (2 à 3 zetels) wellicht te beperkend.

Toelichting gemaakte keuzes

Hoeveel mensen kunnen realistisch gezien worden bereikt? Binnen dit scenario is eerst gekeken naar wie het vaak eens is met 50PLUS én de kans daarop te stemmen ook groot acht. Binnen die groep is vervolgens gekeken naar wie er 50PLUS zou stemmen als er nu verkiezingen zouden zijn (16%) én de groep die nog niet weet waarop te stemmen (46%, samen dus 63%).

Vervolgens is gekeken naar welk deel van deze groep positieve associaties heeft bij 50PLUS en hoe vaak men het eens is op de drie belangrijkste thema's voor 50PLUS (woningmarkt, inkomen/AOW en zorg/welzijn). Als deze groep 50PLUS zou stemmen, dan komt het potentieel uit op 11 à 12 zetels (op de volgende slide staat dit schematisch uitgetekend).

Wat vooral aan deze groep opvalt, is dat zij het duidelijker vaker (helemaal) eens zijn met 50PLUS met betrekking tot de thema's zorg en welzijn (81% versus 68% onder de totaalgroep) en woningmarkt (88% versus 78% onder de totaalgroep).

Veel potentie onder vrouwen en in de grote provincie Zuid-Holland

Met betrekking tot achtergrondvariabelen is het zo dat twee derde vrouw is, dat een kwart in Zuid-Holland woont (een provincie met veel inwoners) en dat deze respondenten zich onder verschillende leeftijdsgroepen bevinden: vijftigers, zestigers en zeventigplussers zijn even goed vertegenwoordigd binnen deze groep. Hetzelfde is te zien wanneer wordt gekeken naar opleidingsniveau.

Kansen: de woningmarkt en zorg kennen nu geen domeineigenaar

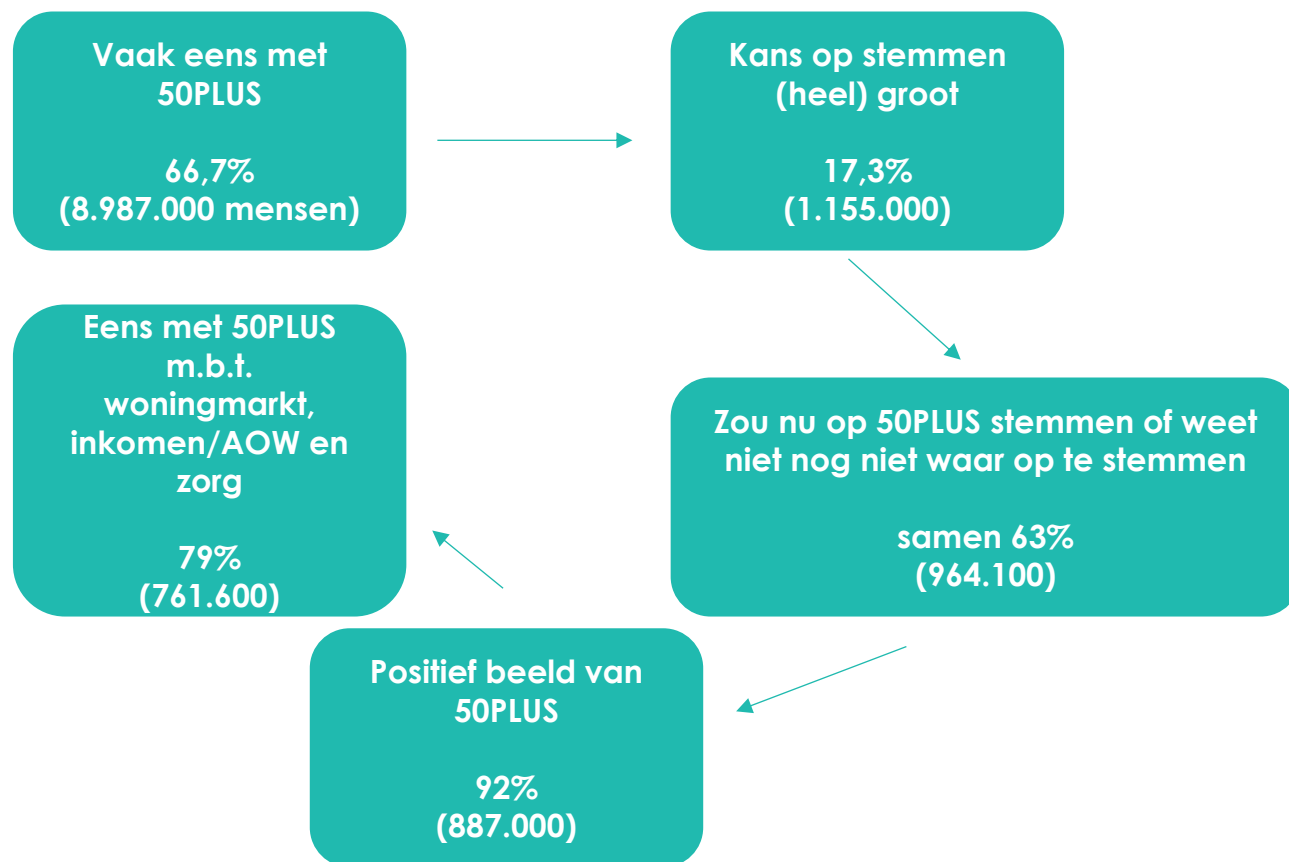
Om deze potentiële kiezers te trekken is het van belang om te focussen op de thema's woningmarkt en zorg. Niet alleen omdat de standpunten van 50PLUS goed bij deze groep passen, maar ook omdat deze thema's momenteel geen duidelijke 'domeineigenaar' hebben. In recent kiezersonderzoek* is voor tien thema's gevraagd welke politieke partij kiezers het meest associëren met het desbetreffende thema. Woningmarkt en zorg zijn de twee thema's waar kiezers het minst vaak een specifieke partij weten te noemen. Het meest genoemd bij woningmarkt onder alle kiezers is GL-PvdA (10%) en onder kiezers die dit thema zwaar laten wegen in hun stemkeuze is dit PVV (17%). Met betrekking tot zorg is dit onder alle kiezers PVV (11%) en onder kiezers die het thema zwaar laten wegen in hun stemkeuze tevens PVV (18%).

De andere thema's hebben een veel duidelijkere 'domeineigenaar'. Zo associeert 50% van de kiezers de VVD met economische thema's en 66% van de kiezers de PVV met immigratie. 50PLUS zou hiervan gebruik kunnen maken door zich vooral op de thema's woningmarkt en zorg te profileren.

*) Zie [hier](#) vanaf pagina 19 (Bron: onderzoek Ipsos en I&O).

Scenario 3 met realistische potentie: in dit scenario zou 50PLUS 11 à 12 zetels kunnen halen

Inschatting **realistisch** kiezerspotentieel*



Wat is realistisch haalbaar?

Aan de hand van de eigen inschatting van respondenten die het vaak eens zijn met 50PLUS en het aantal kiesgerechtigde Nederlanders is een berekening gemaakt van het realistische kiezerspotentieel van 50PLUS op dit moment. Hiernaast is schematisch weergegeven hoe tot deze groep is gekomen.

De berekening

Van wie de kans dat die 50PLUS gaat stemmen (heel) groot acht is nagegaan wat op dit moment de stemvoorkeur is. Vervolgens zijn alle respondenten, behalve degenen die 50PLUS of 'weet niet' hebben geantwoord, uit de groep gehaald. Vervolgens is de groep verder uitgedund naar mensen die een positief beeld hebben van 50PLUS en tenslotte naar welk percentage het gemiddeld (helemaal) eens is met 50PLUS m.b.t. de thema's woningmarkt, inkomen/AOW en zorg/welzijn. Klimaat/natuur/energie is hierin niet meegenomen omdat minder dan de helft het (helemaal) eens is en de meningen van respondenten flink uiteen lopen.

Scores gebaseerd op de stellingen zoals gepresenteerd in hoofdstuk 4.

* Aantallen afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal (bij miljoenen) of hondertal (bij duizendtallen)

Einde rapportage